

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR ZAGREB

Zagreb, travanj 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
II.	REVIZIJA ZA 2016.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2016.	18
III.	MIŠLJENJE	51

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/17-01/19
URBROJ: 613-02-01-18-6

Zagreb, 23. travnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
KLINIČKOG BOLNIČKOG CENTRA ZAGREB ZA 2016.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Kliničkog bolničkog centra Zagreb (dalje u tekstu: Klinički bolnički centar) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 12. srpnja 2017. do 23. travnja 2018.

I. PODACI O KLINIČKOM BOLNIČKOM CENTRU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Klinički bolnički centar osnovan je 1965. Vlasnik je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Sjedište je Kišpatićeva 12, Zagreb, a djelatnost, osim na navedenoj lokaciji, obavlja na sljedećim lokacijama: Kišpatićeva 11, Šalata 4, 6 i 7, Petrova 13, Božidarevićeva 11, Jordanovac 104 i Gundulićeva 5.

Klinički bolnički centar obavlja bolničku zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti abdominalne kirurgije, alergologije i kliničke imunologije, dermatologije i venerologije, dječje adolescentne psihijatrije, dječje kirurgije, endokrinologije i dijabetologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, gastroenterologije, ginekologije, i opstetricije, hematologije, internističke onkologije, kardiologije, kardiorokalne kirurgije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke radiologije, laboratorijske imunologije, maksilofacijalne kirurgije, nefrologije, neurokirurgije, neurologije, nuklearne medicine, oftalmologije i optometrije, onkologije i radioterapije, opće interne medicine, opće kirurgije, ortopedije i traumatologije, otorinolaringologije, patologije, pedijatrije, plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije, psihijatrije, pulmologije, reumatologije, urologije, vaskularne kirurgije, djelatnost dentalne medicine, hitne medicine u objedinjenom hitnom bolničkom prijemu, anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, transfuzijske medicine, djelatnost medicinsko-biokemijskog laboratorija, djelatnost uzimanja, presađivanja i razmjene organa, djelatnost uzimanja, pohranjivanja i presađivanja tkiva, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu bolesnika, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti abdominalne kirurgije, alergologije i kliničke imunologije, dermatologije i venerologije, dječje i adolescentne psihijatrije, dječje kirurgije, endokrinologije i dijabetologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, gastroenterologije, ginekologije i opstetricije, hematologije, internističke onkologije, kardiologije, kardiorokalne kirurgije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke radiologije, laboratorijske imunologije, maksilofacijalne kirurgije, nefrologije, neurokirurgije, neurologije, nuklearne medicine, oftalmologije i optometrije, onkologije i radio terapije, opće interne medicine, opće kirurgije, ortopedije i traumatologije, otorinolaringologije, patologije, pedijatrije, plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije, psihijatrije, pulmologije, reumatologije, urologije, vaskularne kirurgije, djelatnost dentalne medicine, znanstveni i nastavni rad te bolničke ljekarne.

Ustrojstvene jedinice su: uprava, klinike i klinički zavodi. Na lokaciji Kišpatićeva 12, odnosno u okviru bolnice Rebro nalazi se 15 klinika (za unutarnje bolesti, kirurgiju, kardijalnu kirurgiju, bolesti srca i krvnih žila, pedijatriju, neurologiju, urologiju, neurokirurgiju, očne bolesti, psihijatriju, psihološku medicinu, onkologiju, anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, reumatske bolesti i rehabilitaciju, te bolesti uha, nosa, grla i kirurgiju glave i vrata) i sedam kliničkih zavoda (nuklearnu medicinu i zaštitu od zračenja, dijagnostičku i intervencijsku radiologiju, patologiju i citologiju, kliničku i molekularnu mikrobiologiju, transfuzijsku medicinu i transplantacijsku biologiju, laboratorijsku dijagnostiku te objedinjeni hitni bolnički prijem). Na lokaciji Šalata 4, 6 i 7 nalazi se klinika za dermatologiju i klinika za ortopediju. Na lokaciji Petrova 13 nalazi se klinika za ženske bolesti i porode. Na lokaciji Božidarevićeva 11 nalazi se klinički zavod za rehabilitaciju i ortopedsku pomagala, na Jordanovcu nalazi se klinika za plućne bolesti i klinika za torakalnu kirurgiju, a na lokaciji Gundulićeva 5 nalazi se je klinika za stomatologiju.

Također, kao medicinske organizacijske i funkcionalne jedinice, nalazi se 18 centara (za klinička istraživanja poremećaja živčanog sustava, gastroenterologiju, neuroendokrinologiju, plućne bolesti, prevenciju i liječenje venske insuficijencije, psihosocijalnu onkologiju i palijativnu medicinu, akutno nadomjesno bubrežno liječenje, arterijsku hipertenziju, liječenje moždanog udara, prirođene bolesti srca djece i odraslih, cističnu fibrozu, transplataciju krvotvornih matičnih stanica, otkrivanje i liječenje metaboličkih bolesti djece i odraslih, antenatalnu i postnatalnu dijagnostiku i liječenje, dijagnostiku hematoonkoloških bolesti djece i odraslih, translacijska i klinička istraživanja te centar za prostatu i TIA centar). Kao medicinske i nemedicinske ustrojstvene jedinice nalaze se bolnička ljekarna, ured ravnatelja, zajednička služba za unutarnju reviziju i jedanaest službi (računovodstvo i financije, nabavu, prodaju, ugovaranje i obračun, pravne poslove, upravljanje ljudskim resursima, informatičke usluge, usluge prehrane i dijetetike te druge usluge) i dva odjela (osiguranje i unapređivanje kvalitete zdravstvene zaštite i medicinske fizike).

Prema Statutu, tijela Kliničkog bolničkog centra su: upravno vijeće, ravnatelj, uprava, stručno vijeće, znanstveno vijeće, stručni kolegiji klinika, odnosno kliničkih zavoda, etičko povjerenstvo i druga stalna povjerenstva imenovana za lijekove, bolničke infekcije, transfuzijsku medicinu, zaštitu od ionizirajućih zračenja, transplantaciju tkiva i solidnih organa, medicinski potpomognutu oplodnju te povjerenstvo za kvalitetu. Upravno vijeće ima pet članova. Upravu čine: ravnatelj, zamjenik ravnatelja, pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo, pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor, pomoćnik ravnatelja za financijske poslove i pomoćnik ravnatelja za pravne poslove. Radom uprave rukovodi ravnatelj.

Statutom je utvrđena organizacija, prava i obveze ravnatelja i upravnog vijeća te način izbora, sastav i rad stručnih kolegija i drugih tijela, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, javnost rada i profesionalna tajna. Odluke o stjecanju, raspolaganju i otuđivanju pokretne imovine, izvođenju investicijskih radova i investicijskog održavanja, čija je pojedinačna vrijednost do 200.000,00 kn, donosi ravnatelj, a iznad navedenog iznosa upravno vijeće, osim za stjecanje, raspolaganje i otuđivanje pokretne imovine čija vrijednost prelazi 2.000.000,00 kn, za čije stjecanje, raspolaganje i otuđivanje je potrebna suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Sredstva za rad i poslovanje Klinički bolnički centar stječe iz izvora utvrđenih odredbom članka 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, , 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 154/14 i 70/16), odnosno na temelju ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), ugovora s Ministarstvom zdravstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) i drugim tijelima državne vlasti za poslove koji se na osnovi zakona financiraju iz državnog proračuna, ugovora s fakultetima i drugim visokim učilištima zdravstvenog usmjerenja, iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju, ugovora s jedinicom područne (regionalne) samouprave, ugovora s jedinicom lokalne samouprave, ugovora s dobrovoljnim osiguravateljima, ugovora s pravnom osobom o višem standardu smještaja za vrijeme boravka u zdravstvenoj ustanovi u odnosu na standard određen propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ugovora s trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama za provedbu posebnih projekata i iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite. Osim navedenih izvora, a u skladu sa Statutom, Klinički bolnički centar stječe sredstva i iz donacija, posebnih zdravstvenih i znanstvenih programa i pružanja usluga iz okvira svoje djelatnosti.

Od 22. siječnja 2015. do 28. siječnja 2016., Klinički bolnički centar je zastupao sanacijski upravitelj prof. dr. sc. Hrvoje Vrčić, a od 28. siječnja 2016. vršitelj dužnosti sanacijskog upravitelja je prof. dr. sc. Ante Čorušić, koji je od 3. svibnja 2016. vršitelj dužnosti ravnatelja, a od 13. lipnja 2016. je ravnatelj.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Kliničkom bolničkom centru

Redni broj	Pokazatelji	2015.	2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	5 143	5 450	106,0
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	3 960	3 890	98,2
1.1.1.	- radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	3 702	3 613	97,6
1.1.2.	- kumulativni radni odnos	258	277	107,4
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	188	535	284,6
1.3.	Administrativno tehničko osoblje	995	1 025	103,0
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Ukupan broj postelja	1 905	1 799	94,4
2.	Ugovoreni broj postelja	1 795	1 795	100,0
3.	Popunjeni broj postelja	1 473	1 362	92,5
4.	Broj bolesnika- slučajeva	74 857	73 006	97,5
III.	Dnevna bolnica			
1.	Ukupan broj postelja/stolaca u dnevnoj bolnici	435	435	100,0
2.	Ugovoreni broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	435	435	100,0
3.	Popunjeni broj postelja/ stolica u dnevnoj bolnici	489	584	119,4
4.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	74 971	89 355	119,2
IV.	Polikliničko - konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva u polikliničko - konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	1 222 518	1 291 479	105,6
2.	Broj usluga u polikliničko - konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	4 025 470	3 725 378	92,5

Planiranje

Financijskim planom za 2016. planirani su prihodi te rashodi i izdaci u iznosu 1.955.278.166,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode od HZZO-a na temelju ugovorenih obveza u iznosu 1.660.680.000,00 kn, od čega se na maksimalni godišnji iznos - limit odnosi 1.311.937.200,00 kn, a na dodatne aktivnosti izvan limita (intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija, posebno skupi lijekovi, zdravstvena zaštita hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini te medicinski potpomognuta oplodnja) se odnosi 348.742.800,00 kn, prihode po posebnim propisima (najvećim dijelom od polica dopunskog zdravstvenog osiguranja) u iznosu 164.398.166,00 kn, vlastite prihode u iznosu 73.175.000,00 kn, donacije u iznosu 35.000.000,00 kn i druge prihode u iznosu 22.025.000,00 kn.

Izmjenama i dopunama financijskog plana, donesenim 22. prosinca 2016., ukupni iznos planiranih prihoda te rashoda i izdataka nije izmijenjen, nego je izmijenjena struktura prihoda i manjim dijelom rashoda.

Povećani su planirani prihodi od HZZO-a za dodatne aktivnosti izvan limita za 56.324.250,00 kn te iznose 405.067.050,00 kn i prihodi od donacija za 52.000.000,00 kn te iznose 87.000.000,00 kn, dok je maksimalni godišnji iznos - limit smanjen za 49.119.084,00 kn te iznosi 1.262.818.116,00 kn, prihodi po posebnim propisima su smanjeni za 41.814.166,00 kn te iznose 122.584.000,00 kn, opći prihodi su smanjeni za 12.496.000,00 kn te iznose 8.984.000,00 kn, vlastiti prihodi su smanjeni za 8.175.000,00 kn te iznose 65.000.000,00 kn, a drugi prihodi su smanjeni za 9.216.000,00 kn te iznose 12.809.000,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za materijal i energiju u iznosu 892.415.916,00 kn ili 45,6 % ukupnih rashoda i izdataka, zaposlene u iznosu 759.000.000,00 kn ili 38,8 % te rashode iz prethodnih razdoblja u iznosu 118.382.250,00 kn ili 6,1 % ukupnih rashoda i izdataka.

Prema ugovoru i dodacima ugovora o provođenju bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite, HZZO se obvezao u 2016. financirati do 1.401.496.436,00 kn, od čega se na maksimalni godišnji iznos (limit) odnosi 1.138.620.315,00 kn, a na dodatne aktivnosti izvan limita 262.876.121,00 kn.

U obrazloženju Izmjena i dopuna financijskog plana je navedeno da su Izmjene i dopune plana izrađene u skladu s odredbom članka 7. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), odnosno u skladu s načelom uravnoteženosti, što znači da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Nadalje, navedeno je da za pokriće planiranih rashoda i izdataka za 2016. nedostaje približno 177.818.000,00 kn te su, zbog poštivanja načela uravnoteženosti, prihodi od HZZO-a (limita) planirani u iznosu većem od utvrđenog ugovorom za 177.818.000,00 kn.

Državnim proračunom te Izmjenama i dopunama državnog proračuna, donesenim u prosincu 2016., u okviru razdjela Ministarstva zdravstva (dalje u tekstu: Ministarstvo), planirani su rashodi za Klinički bolnički centar u iznosu 1.563.461.300,00 kn, a ostvareni u iznosu 1.661.825.391,00 kn, što je za 98.364.091,00 kn ili 6,3 % više od planiranih. Značajniji rashodi se odnose na rashode za materijal i energiju u iznosu 740.440.784,00 kn, koji su za 67.227.484,00 kn ili 10,0 % veći od plana, rashode za zaposlene u iznosu 631.119.082,00 kn, koji su za 15.056.182,00 kn ili 2,4 % veći od plana i rashode za usluge u iznosu 101.161.348,00 kn, koji su za 14.819.248,00 kn ili 17,2 % veći od plana.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu, donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2017. i 2018.

Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi i izdaci za proračunsku 2017. i 2018. u godišnjem iznosu od 1.559.412.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Klinički bolnički centar vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za proračunsku godinu: Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.787.057.899,00 kn, što je za 194.603.713,00 kn ili 12,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u kn

Redni Broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.382.054.295,00	1.490.648.138,00	107,9
1.1.	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	8.077.104,00	15.462.073,00	191,4
1.2.	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	1.373.977.191,00	1.475.186.065,00	107,4
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	96.131.003,00	168.922.237,00	175,7
2.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	66.346.175,00	66.612.769,00	100,4
2.2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	29.784.828,00	102.309.468,00	343,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	101.502.883,00	123.712.106,00	121,9
4.	Prihodi od imovine	12.498.184,00	237.073,00	1,9
5.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	43.262,00	0,00	-
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	42.080,00	3.388.129,00	8 051,6
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	182.479,00	150.216,00	82,3
	Ukupno	1.592.454.186,00	1.787.057.899,00	112,2

Prihodi iz proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza sudjeluju s 83,4 % u ukupnim prihodima i veći su za 7,9 % od ostvarenih u 2015. Odnose se na prihode ostvarene od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 1.475.186.065,00 kn te prihode iz državnog proračuna ostvarene putem Ministarstva u iznosu 15.462.073,00 kn. Prihodi ostvareni od HZZO-a veći su za 101.208.874,00 kn ili 7,4 %, a prihodi iz državnog proračuna veći su za 7.384.969,00 kn ili 91,4 % od ostvarenih u 2015.

Klinički bolnički centar, kao i druge zdravstvene ustanove, financira se na temelju ugovora zaključenog s HZZO-om, odnosno na temelju stvarno izvršenih zdravstvenih usluga. Ugovorom se uređuju međusobna prava i obveze u vezi s provođenjem bolničkog liječenja i specijalističko-konzilijarne zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Ugovara se maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite (limit) i sredstava za dodatne aktivnosti i programe. Od 2015., primjenjuje se novi model plaćanja maksimalnog godišnjeg iznosa (limita), koji se sastoji od maksimalnog iznosa sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama i dodatnih prihoda.

Dodatni prihodi se ostvaruju na temelju pokazatelja učinkovitosti, odnosno prosječne duljine liječenja (KPI) i pokazatelja kvalitete (QI).

Tijekom 2016., financiranje je obavljano na temelju ugovora o provođenju bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite zaključenog za razdoblje od travnja do prosinca 2015. te tri dodatna ugovora zaključena za razdoblje od siječnja do ožujka, od travnja do lipnja i od srpnja do prosinca 2016. Ugovor je sastavio HZZO prema ponudi Kliničkog bolničkog centra, u skladu s Odlukom o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 156/13, 11/14, 12/14, 34/14, 54/14, 66/14, 74/14, 106/14, 133/14, 157/14, 25/15, 36/15, 69/15, 79/15, 82/15, 91/15, 116/15, 124/15, 139/15, 141/15, 28/16, 65/16 i 90/16).

Prema ugovoru i dodacima ugovoru, mjesečni iznos od siječnja do ožujka 2016. je ugovoren do 94.566.970,00 kn (od čega se 90.063.781,00 kn odnosi na maksimalni iznos za provođenje zdravstvene zaštite, a 4.503.189,00 kn na dodane prihode temeljem pokazatelja KPI i QI), od travnja do prosinca 2016., mjesečni iznos je ugovoren do 94.991.045,00 kn (od čega se 90.467.662,00 kn odnosi na maksimalni iznos za provođenje zdravstvene zaštite, a 4.523.383,00 kn na dodatne prihode temeljem KPI i QI). Maksimalni ugovoreni godišnji iznos je do 1.138.620.318,00 kn, od čega se 1.084.400.301,00 kn odnosi na maksimalni iznos za provođenje zdravstvene zaštite, a 54.220.017,00 kn na dodatne prihode temeljem pokazatelja KPI i QI. Plaćanje je ugovoreno predujmom (kao fiksni dio) u visini 25,0 % maksimalno ugovorenog iznosa, a 75,0 % po izvršenju usluge, odnosno u roku 60 dana od ispostavljanja računa.

Osim limita, ugovorom i dodacima ugovoru ugovorena su sredstva u godišnjem iznosu od 262.715.641,00 kn za sljedeće aktivnosti i programe izvan limita: posebno skupi lijekovi 237.876.121,00 kn, intervencijska neurologija 10.812.009,00 kn, intervencijska kardiologija 5.220.636,00 kn, medicinski potpomognuta oplodnja 4.994.030,00 kn te zdravstvena zaštita hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini 3.812.845,00 kn. Klinički bolnički centar nije potpisao navedeni ugovor i dodatke ugovoru, a u dopisu dostavljenom HZZO-u je, između ostaloga, navedeno da iznos sredstava utvrđen ugovorom nije dostatan za financiranje aktivnosti koje Klinički bolnički centar provodi.

Nadalje, navedeno je da su zdravstvene ustanove obvezne primjenjivati Zakon o proračunu, Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15), Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14), Zakon o radu (Narodne novine 93/14), Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09), 74/07, 122/17 i 9/18 Uredbu o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17 i 40/17), Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 143/13, 96/15), Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13 i 137/13), Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08 i 71/10), Odluku o osnovama za zaključenje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 156/13, 11/14, 12/14, 34/14, 54/14, 66/14, 74/14, 106/14, 133/14, 157/14, 25/15, 36/15, 69/15, 79/15, 82/15, 91/15, 116/15, 124/15, 139/15, 141/15, 28/16, 65/16 i 90/16), Zakon o zaštiti prava pacijenata (Narodne novine 169/04 i 37/08), Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (Narodne novine 124/11) te druge propise i unutarnje odluke.

Prema zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu usluga u okviru limita (limit bez prihoda na temelju pokazatelja KPI i QI) te posebno ugovorenih programa i aktivnosti (intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija, posebno skupi lijekovi, zdravstvena zaštita hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini te medicinski potpomognuta oplodnja), od siječnja do prosinca 2016., sastavljenom i ovjerenom od strane HZZO (Klinički bolnički centar nije ovjerio navedeni zapisnik), ukupno ugovorena sredstva iznose 1.347.115.942,00 kn, a Klinički bolnički centar je ispostavio račune HZZO-u u ukupnom iznosu od 1.446.582.391,00 kn, što je za 99.466.449,00 kn više od ukupno ugovorenog iznosa. Navedena razlika se odnosi na više izvršene usluge od ugovorenih u okviru limita (bez prihoda na temelju pokazatelja KPI i QI) u iznosu 109.195.006,00 kn, te manje izvršene usluge, odnosno manje ostvarena sredstva od ugovorenih za posebno skupe lijekove i medicinski potpomognutu oplodnju u iznosu 9.728.557,00 kn. HZZO je vratio Kliničkom bolničkom centru račune u iznosu 109.195.006,00 kn za više izvršene usluge od ugovorenih (utvrđenih limitom). Međutim, usluge izvršene u iznosu višem od utvrđenog limitom, Klinički bolnički centar evidentira u svojim poslovnim knjigama kao potraživanja. Na temelju pokazatelja učinkovitosti (KPI) i pokazatelja kvalitete (QI), od ukupno ugovorenog iznosa do 54.220.017,00 kn, ostvarena su sredstva u iznosu 52.136.128,00 kn.

Prihodi iz proračuna, ostvareni putem Ministarstva u iznosu 15.462.073,00 kn, odnose se na prihode ostvarene za nabavu opreme i ulaganja u građevinske objekte u iznosu 9.415.241,00 kn, naknade sanacijskom vijeću i plaće pripravnika u iznosu 2.850.577,00 kn, za obradu tkiva u suradnji sa Zakladom Ana Rukavina u iznosu 1.944.373,00 kn i druge prihode u iznosu 1.251.882,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu 168.922.237,00 kn veći su za 75,7 % od ostvarenih u 2015. (96.131.003,00 kn). Odnose se na prihode od donacija u iznosu 102.309.468,00 kn i prihode od pruženih usluga u iznosu 66.612.769,00 kn. Prihodi od donacija su veći za 72.524.640,00 kn ili 243,5 % od ostvarenih u 2015. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 99.279.899,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 3.029.569,00 kn. Tekuće donacije odnose se na donacije lijekova, od čega najvećim dijelom za lijek Opdivo boč 10 mg/ml u iznosu 55.555.767,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od prodaje proizvoda i usluga odnose se na prihode od zdravstvenih usluga (bolničkih, laboratorijskih, ambulantnih) u iznosu 42.092.433,00 kn, kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu 13.113.693,00 kn, zakupa poslovnog prostora (hotel Rebro) u iznosu 5.652.810,00 kn, te najma apartmana u iznosu 1.561.200,00 kn i garaža u iznosu 1.287.599,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni u iznosu 123.712.106,00 kn veći su za 22.209.223,00 kn ili 21,9 % od ostvarenih u 2015. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode ostvarene od HZZO-a od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 104.521.025,00 kn, prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja od drugih osiguravatelja u iznosu 8.525.153,00 kn te od participacija za bolničke, ambulantne i stomatološke usluge u iznosu 4.361.131,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi u iznosu 3.278.294,00 kn odnose se na prihode od naplaćene garancije za neizvršene ugovorene građevinske radove.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 1.984.444.007,00 kn, što je za 254.071.824,00 kn ili 14,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	730.592.747,00	757.919.140,00	103,7
2.	Materijalni rashodi	971.882.735,00	1.169.351.327,00	120,3
2.1.	Rashodi za materijal i energiju	846.943.120,00	1.039.424.202,00	122,7
2.1.1.	Rashodi za lijekove	522.436.985,00	679.633.462,00	130,1
2.1.2.	Rashodi za medicinski potrošni materijal	269.513.457,00	284.526.881,00	105,6
2.1.3.	Drugi rashodi za materijal i energiju	54.992.678,00	75.263.859,00	136,9
2.2.	Rashodi za usluge	97.535.137,00	101.794.045,00	104,4
2.3.	Drugi materijalni rashodi	27.404.478,00	28.133.080,00	102,7
3.	Financijski rashodi	626.035,00	527.787,00	84,3
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	556.922,00	707.420,00	127,0
5.	Ostali rashodi	4.396.712,00	5.586.337,00	127,1
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	17.558.552,00	45.856.748,00	261,2
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.758.480,00	4.495.248,00	94,5
	Ukupno	1.730.372.183,00	1.984.444.007,00	114,7
	Manjak prihoda	137.917.997,00	197.386.108,00	143,1

Rashodi za zaposlene odnose se na bruto plaće u iznosu 630.845.064,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 104.782.563,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 22.291.513,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za zaposlene su povećani za 27.326.393,00 kn ili 3,7 %, a što je rezultat povećanja broja zaposlenih (na dan 31. prosinca 2015. bilo je zaposleno 5 143 , a na dan 31. prosinca 2016. zaposleno je 5 450 zaposlenika), povećanja dodataka na odgovornost doktorima medicine i doktorima dentalne medicine s 10,0 % na 12,0 % te ostvarenja dodataka na plaću u visini 4,0 % zdravstvenim i nezdravstvenim zaposlenicima koji sudjeluju u procesu dijagnostike i liječenja zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi. Navedeno povećanje se obračunava od listopada 2015. u skladu s Dodatkom I. Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 96/15). Plaće se obračunavaju u okviru Centralnog obračuna plaća (COP).

U okviru rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za prekovremeni rad u iznosu 40.930.505,00 kn. Prekovremeni rad za veći broj zaposlenika trajao je više od zakonom propisanog i to za nezdravstveno osoblje do 768 sati godišnje a za zdravstveno osoblje do 1 148 sati godišnje.

Tijekom 2016., u kumulativnom radnom odnosu bila su 282 zaposlenika, koji su obavljali poslove za Klinički bolnički centar i za visokoškolske ustanove s kojima je Klinički bolnički centar zaključio ugovore o međusobnim odnosima. Sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu su zaključeni ugovori o radu te donesena rješenja o plaći, prema kojima im pripada od 80,0 % do 100,0 % plaće (ovisno o položaju), bez obzira na broj sati koji je zaposlenik obavezan odraditi u Kliničkom bolničkom centru, odnosno visokoškolskoj ustanovi.

Ostali rashodi za zaposlene odnose se na rashode za regres za godišnji odmor, božićnicu i dar djeci te ostale naknade i nagrade utvrđene Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Materijalni rashodi, ostvareni u iznosu 1.169.351.327,00 kn, veći su za 197.468.592,00 kn ili 20,3 % od ostvarenih u 2015. Odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu 1.039.424.202,00 kn, rashode za usluge u iznosu 101.794.045,00 kn i druge materijalne rashode u iznosu 28.133.080,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za lijekove u iznosu, 679.633.462,00 kn (od čega se 86.088.467,00 kn odnosi na krvne pripravke), rashode za medicinski potrošni materijal u iznosu 284.526.881,00 kn i druge rashode za materijal i energiju u iznosu 75.263.859,00 kn. Rashodi za lijekove su veći za 157.196.477,00 kn ili 30,1 % od ostvarenih u 2015. Od ukupno ostvarenih rashoda za lijekove u iznosu 679.633.462,00 kn, na posebno skupe lijekove odnosi se 324.158.926,00 kn ili 47,7 % ukupnih rashoda za lijekove. Rashodi za posebno skupe lijekove veći su za 56.150.692,00 kn ili 20,9 % od ostvarenih u 2015. (268.008.234,00 kn).

Popis posebno skupih lijekova utvrđen je Odlukom o utvrđivanju Popisa posebno skupih lijekova utvrđenih Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 120/15), koja je bila na snazi do 17. veljače 2016., te Odlukom o utvrđivanju Popisa posebno skupih lijekova utvrđenih Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 11/16, 16/16, 53/16, 90/16, 12/17, 27/17 i 53/17), koja je bila snazi od 18. veljače 2016. do 24. srpnja 2017. Obračun i plaćanje troškova za lijekove bolničkim zdravstvenim ustanovama utvrđen je Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 29/15, 38/15, 62/15, 77/15, 86/15, 99/15, 120/15, 124/15, 141/15, 11/16, 25/16 i 53/16), koja je bila na snazi do 25. srpnja 2016., te Odlukom o utvrđivanju Osnovne liste lijekova HZZO-a (Narodne novine 63/16, 68/16, 90/16, 12/17, 21/17, 27/17, 53/17 i 66/17), koja je bila na snazi od 26. srpnja 2016. do 24. srpnja 2017.

Na povećanje rashoda za lijekove utjecali su i rashodi lijekova iz donacije (koji se po tržišnim cijenama evidentiraju u okviru prihoda i rashoda) koji su u 2016. ostvareni u iznosu 92.546.692,00 kn i veći su za 67.170.913,00 kn ili 264,7 % od ostvarenih u 2015. (25.375.779,00 kn).

Rashodi za medicinski potrošni materijal, ostvareni u iznosu 284.526.881,00 kn, veći su za 15.013.424,00 kn ili 5,6 % od ostvarenih u 2015.

Vrijednosno značajniji drugi rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za energiju u iznosu 52.498.067,00 kn, koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 9.765.980,00 kn ili 22,9 %, a što je najvećim dijelom rezultat povećanja rashoda za tehnološke pare za bolnicu Rebro.

Navedeni rashodi ostvareni su u iznosu 34.120.237,00 kn i veći su za 12.311.704,00 kn ili 56,5 % od ostvarenih u 2015., zbog izmjene načina obračuna cijene toplinske energije, u kojoj se obračunava povrat ulaganja i dobit društva HEP Toplinarstvo d.o.o. (dalje u tekstu Toplinarstvo) koje je obavljalo i financiralo ulaganja u elektroenergetske objekte Kliničkog bolničkog centra.

Rashodi za usluge, ostvareni u iznosu 101.794.045,00 kn, veći su za 4.258.908,00 kn ili 4,4 % od ostvarenih u 2015. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 35.660.145,00 kn, komunalne usluge u iznosu 19.691.318,00 kn, usluge čišćenja i pranja u iznosu 12.936.443,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 11.701.786,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 6.825.043,00 kn i zdravstvene usluge u iznosu 5.843.322,00 kn.

U odnosu na prethodnu godinu, povećani su rashodi za zakupnine i najamnine opreme za 2.080.669,00 kn ili 188,2 % (najvećim dijelom vezane uz najam printera), intelektualne i osobne usluge za 1.361.730,00 kn ili 13,2 % i zdravstvene usluge za 1.385.369,00 kn ili 31,1 %.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 30.025.038,00 kn ili 84,2 % ukupnih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, odnose se na održavanje medicinske opreme.

Rashodi za komunalne usluge odnose se na rashode za usluge opskrbe vodom u iznosu 11.103.643,00 kn, ekološke usluge u iznosu 5.175.491,00 kn (zbrinjavanje ambalaže, kemijskog i drugog otpada), komunalni doprinos Gradu Zagrebu (dalje u tekstu: Grad) u vezi s projektom Proširenje Rebra (plaća se obročno prihodima ostvarenim od garaža danih u zakup Gradu) u iznosu 1.287.599,00 kn, usluge upravljanja i održavanja zgrada u iznosu 865.726,00 kn (pričuva te komunalna naknada za stanove u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra), usluge čišćenja, iznošenja i odvoz smeća u iznosu 499.621,00 kn i druge usluge u iznosu 759.238,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge čišćenja i pranja odnose se na rashode za pranje rublja u iznosu 5.842.005,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za najamnine i zakupnine odnose se na rashode za najam rublja u iznosu 3.635.465,00 kn i rashode za najam opreme 3.185.985,00 kn (pisača i radiološkog informacijskog sustava).

U okviru rashoda za intelektualne usluge, vrijednosno najznačajniji se odnose na naknade isplaćene putem ugovora o djelu u iznosu 10.209.167,00 kn, od čega se na naknade isplaćene zaposlenicima odnosi 9.132.290,00 kn, a na naknade isplaćene vanjskim suradnicima 1.076.877,00 kn. U okviru naknada isplaćenih zaposlenicima, vrijednosno značajnije su naknade za klinička ispitivanja lijekova u iznosu 6.629.283,00 kn te naknade za pripravnost vezane uz Nuklearnu elektranu Krško u iznosu 420.037,00 kn. Navedene naknade se financiraju iz prihoda ostvarenih za klinička ispitivanja lijekova i prihoda ostvarenih od Nuklearne elektrane Krško. Ostali rashodi za naknade isplaćene putem ugovora o djelu odnose se na naknade isplaćene za rad u više programa (Gamma Knife, Nacionalni program ranog otkrivanja raka maternice, trudnički tečajevi, mentorstvo i drugo). Na naknade isplaćene putem ugovora o djelu obračunani su propisani porezi i doprinosi (naknade isplaćene zaposlenicima obračunane su kao plaće).

Financijski rashodi, ostvareni u iznosu 527.787,00 kn, najvećim dijelom odnose se na negativne tečajne razlike u iznosu 192.157,00 kn te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 168.648,00 kn.

Naknade građanima u kućanstvima, ostvarene u iznosu 707.420,00 kn, najvećim dijelom odnose se na rashode za školarine u iznosu 619.995,00 kn.

Ostali rashodi, ostvareni u iznosu 5.586.337,00 kn, odnose se na rashode za odštetne rente i sudske troškove u iznosu 4.335.985,00 kn te zatezne kamate po sudskim presudama u iznosu 1.250.352,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, ostvareni u iznosu 45.856.748,00 kn, veći su za 28.298.196,00 kn ili 161,2 % od ostvarenih u 2015. Odnose se na rashode za nabavu postrojenja i opreme u iznosu 38.554.071,00 kn (od čega se na medicinsku i laboratorijsku opremu odnosi 25.826.474,00 kn), dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu 6.224.138,00 kn i druga ulaganja u nefinancijsku imovinu u iznosu 1.078.539,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajma, ostvareni u iznosu 4.495.248,00 kn, odnose se na podmirenje dijela glavnice za kredite iz 2003. i 2007.

Navedeni izdaci financirani su iz sredstva ostvarenih od zakupa hotela Rebro (dalje u tekstu: Hotel), čija je gradnja, u okviru projekta Proširenje Rebra, financirana kreditnim sredstvima. Iz sredstava proračuna, s pozicije Ministarstva financija, podmiren je preostali dio glavnice u iznosu 89.482.290,00 kn i kamate u iznosu 7.026.701,00 kn. Naknade agentu, vezane za navedene kredite, podmirene su iz sredstva Kliničkog bolničkog centra u iznosu 55.280,00 kn (evidentirane u okviru financijskih rashoda).

Manjak prihoda iskazan je u iznosu 197.386.108,00 kn. Iz prošlog razdoblja prenesen je manjak prihoda u iznosu 672.808.514,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda u iznosu 870.194.622,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.533.142.791,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2016.	31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.138.287.899,00	1.114.525.071,00	97,9
1.1.	Zemljište	70.572.778,00	70.572.778,00	100
1.2.	Građevinski objekti	374.112.841,00	799.463.574,00	213,7
1.3.	Postrojenja i oprema	170.088.364,00	148.908.732,00	87,5
1.4.	Prijevozna sredstva	149.315,00	275.185,00	184,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	513.099.280,00	74.981.233,00	14,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	10.265.321,00	20.323.569,00	198,0
2.	Financijska imovina	306.739.695,00	418.617.720,00	136,5
2.1.	Novčana sredstva	6.368.891,00	10.201.935,00	160,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	5.389.750,00	5.722.891,00	106,2
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	805.662,00	903.170,00	112,1
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	272.274.866,00	381.354.787,00	140,1
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.908.140,00	1.631.998,00	85,5
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	19.992.386,00	18.802.939,00	94,1
Ukupno imovina		1.445.027.594,00	1.533.142.791,00	106,1
3.	Obveze	1.306.208.117,00	1.416.813.806,00	108,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	681.549.391,00	877.181.671,00	128,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	6.157.484,00	13.358.426,00	216,9
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	586.800.612,00	495.916.684,00	84,5
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	31.700.630,00	30.357.025,00	95,8
4.	Vlastiti izvori	138.819.477,00	116.328.985,00	83,8
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.445.027.594,00	1.533.142.791,00	106,1
Izvanbilančni zapisi		215.105.935,00	219.598.258,00	102,1

Vrijednost prirodnih bogatstava, iskazana koncem 2016. u iznosu 70.572.778,00 kn, odnosi se na zemljište u Zagrebu na lokacijama Jordanovac u iznosu 35.273.545,00 kn, Rebro u iznosu 17.740.737,00 kn, Kozjak u iznosu 11.776.162,00 kn, Petrova u iznosu 4.417.240,00 kn, Božidarevićeva u iznosu 783.668,00 kn, Voćarska u iznosu 310.110,00 kn i zemljište na lokaciji Plešivica (pored Jastrebarskog) u iznosu 271.316,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata, iskazana u iznosu 799.463.574,00 kn, veća je za 425.350.733,00 kn od vrijednosti iskazane početkom godine (374.112.841,00 kn), a rezultat je prijenosa građevinskih objekata (poslovni objekt istočno krilo, 36 operacijskih sala, Hotel, upravna zgrada, garaže, poliklinika, hodnici-tunel), s računa građevinski objekti u pripremi na račun građevinski objekti u uporabi.

Vrijednost postrojenja i opreme, iskazana koncem 2016. u iznosu 148.908.732,00 kn, manja je za 21.179.632,00 kn ili 12,5 % od iskazane početkom godine, a što je rezultat ispravaka vrijednosti.

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi manja je za 438.118.047,00 kn ili 85,4 % od iskazane početkom godine, a što je najvećim dijelom rezultat prijenosa navedene imovine iz pripreme na odgovarajući račun imovine u uporabi.

Druga nefinancijska imovina, iskazana u iznosu 20.323.569,00 kn, veća je u odnosu na stanje početkom godine za 10.058.248,00 kn ili 98,0 %. Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na zalihe u iznosu 11.848.669,00 kn i računalne programe u iznosu 6.880.088,00 kn. Najveće povećanje odnosi se na računalne programe, čija je vrijednost veća za 5.864.355,00 kn ili 577,4 %. Navedeni računalni programi stavljeni su u uporabu u prošlom razdoblju, a evidentirani su u poslovnim knjigama u 2016. Vrijednosno najznačajnije zalihe odnose se na zalihe lijekova u iznosu 8.021.327,00 kn.

Novčana sredstva, odnose se na povučena kreditna sredstva na devizni račun u iznosu 5.503.462,00 kn te sredstva na kunskim računima u iznosu 4.695.542,00 kn i sredstva u blagajni u iznosu 2.931,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2016., iskazana u iznosu 388.709.676,00 kn, veća su za 109.136.920,00 kn ili 39,0 % od iskazanih početkom godine (279.572.756,00 kn). Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 381.354.787,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i druga potraživanja u iznosu 5.722.891,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 1.631.998,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 294.264.900,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za participacije, bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 23.774.417,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 20.212.525,00 kn, potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 17.245.254,00 kn i potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 6.164.707,00 kn.

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, najznačajnije povećanje potraživanja u iznosu 105.703.537,00 kn ili 56,0 % odnosi se na potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja iskazana su u iznosu 294.264.900,00 kn, a prema zapisnicima o usklađenju i konačnom obračunu limita i usluga koje se financiraju izvan limita te izvodu otvorenih stavaka, potraživanja Kliničkog bolničkog centra iznose 75.304.862,00 kn, od čega se na ugovorene usluge odnosi 58.939.001,00 kn (posebno skupe lijekove 47.518.310,00 kn, usluge u okviru limita 9.046.766,00 kn, intervencijsku neurologiju 838.153,00 kn, intervencijsku kardiologiju 811.036,00 kn i medicinski potpomognutu oplodnju 724.736,00 kn) a na potraživanja za ostale usluge 16.365.861,00 kn (najvećim dijelom za transplantacije u iznosu 12.193.798,00 kn).

Preostala potraživanja u iznosu 218.960.038,00 kn odnose se na usluge, odnosno račune ispostavljene u iznosima većim od utvrđenog ugovorom te HZZO navedene račune ne priznaje i vraćeni su Kliničkom bolničkom centru.

Prema evidenciji, od ukupno iskazanih potraživanja u iznosu 388.709.676,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu 229.890.403,00 kn, od čega se na potraživanja s rokom dospijeća do 60 dana odnosi 62.516.684,00 kn, potraživanja s rokom dospijeća od 61 do 180 dana 8.849.991,00 kn, a na potraživanja s rokom dospijeća preko 180 dana 158.523.728,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja od pravnih osoba u iznosu 17.747.130,00 kn, (od čega dospjela u iznosu 16.627.815,00 kn) odnose se na potraživanja od osiguravatelja iz Bosne i Hercegovine i Kliničke bolnice Mostar.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za najam se odnose na potraživanja za najam hotela u iznosu 5.765.680,00 kn (od čega 5.740.788,00 kn dospjela).

U okviru potraživanja za prihode poslovanja, iskazana su potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, odnosno stanova na kojima je bilo stanarsko pravo, a prodani su na obročnu otplatu u iznosu 1.631.998,00 kn.

Potraživanja za depozite jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i druga potraživanja u iznosu 5.722.891,00 kn, odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 3.518.524,00 kn (od čega se vrijednosno značajnija odnose na potraživanja od prodaje dionica u iznosu 2.864.471,00 kn i potraživanja od zakupaca poslovnog prostora u iznosu 641.256,00 kn), potraživanja za bolovanja duža od 42 dana u iznosu 1.514.816,00 kn, potraživanja za stručno osposobljavanje u iznosu 179.723,00 kn i druga potraživanja u iznosu 509.828,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja, iskazani u iznosu 18.802.939,00 kn, odnose se na obveze za komunalni doprinos vezane uz projekt Proširenje Rebra.

Ukupne obveze, iskazane koncem 2016. u iznosu 1.416.813.806,00 kn, veće su za 110.605.689,00 kn ili 8,5 % od iskazanih početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 877.181.671,00 kn, obveze za kredite u iznosu 495.916.684,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 30.357.025,00 kn te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 13.358.426,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za lijekove u iznosu 446.631.138,00 kn, potrošni medicinski materijal u iznosu 250.616.811,00 kn i obveze za plaće zaposlenih u iznosu 64.367.577,00 kn (plaća za prosinac 2016.).

Obveze za kredite odnose se na obveze za dva tuzemna kredita iz 2003. i 2007. Ugovor o kreditu u iznosu 73 200 000 EUR zaključen je u 2003. između Kliničkog bolničkog centra (korisnika), Ministarstva financija (jamca) te tri banke (Su-aranžera). Ugovorena je kamatna stopa u visini šesto-mjesečnog EURIBOR-a uvećano za maržu u visini 1,9 % godišnje. Rok povrata kredita je 2018., a stanje obveza po navedenom kreditu koncem 2016. je evidentirano u iznosu 107.850.484,00 kn. Kredit je najvećim dijelom korišten za građevinske i obrtničke radove u vezi s projektom Proširenje Rebra, kojim je obuhvaćena i gradnja Hotela. Ugovor o kreditu u iznosu 572.859.629,00 kn zaključen je u 2007. između Kliničkog bolničkog centra (korisnika), Ministarstva financija (jamca) te tri banke (Su-aranžera), od kojih je jedna i agent. Kredit je ugovoren uz promjenjivu kamatnu stopu u visini šesto-mjesečnog prinosa na trezorske zapise Ministarstva financija, koja se utvrđuje temeljem zadnje aukcije, uvećano za maržu u visini 2,45 %. Rok povrata je 2027., a stanje obveza po navedenom kreditu, koncem 2016., iskazano je u iznosu 388.066.200,00 kn. Kredit je najvećim dijelom korišten za nabavu medicinske opreme i namještaja. Sredstva za otplatu navedenih kredita planiraju se i izvršavaju s pozicija Ministarstva financija, osim iznosa koji se ostvari zakupom Hotela. Tijekom 2016., s pozicija Ministarstva financija, otplaćena je glavnica u iznosu 89.482.290,00 kn, a iz sredstva Kliničkog bolničkog centra, ostvarenih od zakupa Hotela, u iznosu 4.495.248,00 kn.

Koncem 2016., dospjele su obveze u iznosu 643.966.431,00 kn, od čega se na obveze s rokom dospjeća do 60 dana odnosi 132.006.014,00 kn, s rokom dospjeća od 61 do 180 dana 278.508.910,00 kn, a na obveze s rokom dospjeća dužim od 181 dan 233.451.507,00 kn. Vrijednosno najznačajnije dospjele obveze, odnose se na obveze za lijekove te potrošni medicinski materijal u iznosu 636.901.422,00 kn, od čega se na obveze s rokom dospjeća dužim od 181 dan odnosi 230.494.032,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja, najvećim dijelom u, odnose se na obveze za komunalni doprinos iznosu 18.670.199,00 kn i obveze za primljena sredstva za nabavu opreme u iznosu 10.363.398,00 kn te kontinuirane rashode za koje nisu dostavljeni računi u iznosu 532.944,00 kn, primljena a neutrošena sredstva od HZZO-a za telemedicinu u iznosu 451.571,00 kn i drugo u iznosu 338.913,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti mogućnost podmirenja obveza
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Kliničkog bolničkog centra.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničkog bolničkog centra. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci te su podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prošlog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine poslovne događaje. Obavljeni su razgovori te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba za poslovne događaje obuhvaćene revizijom, posebice javnu nabavu te ulaganja u elektroenergetski sustav.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, postupci javne nabave i sustav unutarnjih kontrola.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i izdatke, potraživanja, imovinu, obveze, postupke javne nabave i sustav unutarnjih kontrola.

1. Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Kliničkog bolničkog centra za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Kliničkom bolničkom centru je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojem nalogu i preporuci je postupljeno, koji nalog je u postupku izvršenja i prema kojima nalogima nije postupljeno.

Nalog i preporuka prema kojima je postupljeno:

- utvrđeno je da je bez propisanih postupaka javne nabave nabavljen plin i motorni benzin u vrijednosti 7.569.342,00 kn, usluge telefona u vrijednosti 3.919.162,00 kn i poštanske usluge u vrijednosti 608.283,00 kn; Također, utvrđeno je da se ne prati realizacija ugovora o nabavi; Revizijom za 2016. utvrđeno je da je nabava navedenih roba i usluga obavljena u skladu s propisima i prati se realizacija ugovora o nabavi
- utvrđeno je da informatički sustav ne osigurava cjelovite i potpune podatke te je predloženo poduzimanje mjera za nadogradnju informatičkog sustava u cilju cjelovitog evidentiranja poslovnih događaja; Revizijom za 2016. utvrđeno je da Klinički bolnički centar ima informatički poslovni sustav koji osigurava cjelovite podatke.

Nalog u postupku izvršenja:

- za potraživanja od fizičkih osoba za participacije te bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge, koja su iznosila 14.191.041,00 kn, nisu poduzimane mjere naplate; Revizijom za 2016. utvrđeno je da su navedena potraživanja koncem 2016. iskazana u iznosu 23.774.417,00 kn te da do početka 2017., osim opomena, nisu poduzimane druge mjere naplate; Tijekom 2017., naplata potraživanja od 2014. do 2016. u iznosu 4.366.490,00 kn povjerena je odvjetničkom društvu; Preostala potraživanja u iznosu 19.407.927,00 kn odnose se na potraživanja od 2005. do 2013. (najvećim dijelom od velikog broja fizičkih osoba manjeg pojedinačnog iznosa), za koje je nastupila zastara te se neće poduzimati prisilne mjere naplate.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- revizijom za 2011., utvrđena nepravilnost u vezi s obvezom dostave podataka o nekretninama u Registar državne imovine, utvrđena Uredbom o Registru državne imovine (Narodne novine 55/11), nije otklonjena
- ukupna vrijednost izvršenih ulaganja u elektroenergetski sustav nije utvrđena te nije evidentirana u poslovnim knjigama, kao ni obveze prema Toplinarstvu koje je izvršilo i financiralo ulaganja
- nabava lijekova i nadalje se dijelom obavlja bez propisanih postupaka javne nabave.

- 1.2. *U vezi s naplatom potraživanja Klinički bolnički centar obrazlaže da je kontinuirano kroz 2015., kao i ranijih godina provodio aktivnosti s ciljem naplate dospjelih potraživanja za pružene zdravstvene usluge. Po pruženoj zdravstvenoj usluzi pacijentima su dostavljani računi na kućnu adresu, a nakon određenog vremenskog razdoblja i opomene. S obzirom na to da po poslanim opomenama nije došlo do željenog financijskog učinka, a radi se o značajnom financijskom iznosu potraživanja, kao i broju korisnika zdravstvenih usluga koji nisu podmirili dugovanje, Klinički bolnički centar je angažirao odvjetnička društva. Tijekom rujna 2015. zaključen je ugovor s Odvjetničkim društvom Par i Gradac za postupke izvansudske naplate potraživanja, jer se takav postupak naplate pokazao kao najučinkovitiji. Nadalje, navodi da je u veljači 2018. dostavio Odvjetničkom društvu Smolčić i partneri potraživanja u iznosu 2.685.827,65 kn koja se odnose na razdoblje od 1. siječnja 2014. do 30. travnja 2018. Odvjetničko društvo formiralo je 15 687 predmeta (za iznos 2.176.541,34 kn). Od navedenog broja, utuženo je 10 090 predmeta i izdano 9 374 rješenja o ovrsi, a pravomoćno je doneseno 4 095 rješenja o ovrsi. Ističe da će se u daljnjem periodu, radi izbjegavanja nastupa zastare i nemogućnosti naplate, kontinuirano poduzimati mjere naplate. Slijedom navedenog, potraživanja za koja je nastupila zastara (od 2005. do 2012.) u iznosu 14.689.924,63 kn otpisana su Odlukom Upravnog vijeća, temeljem članka 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14) te se neće poduzimati mjere prisilne naplate.*
- U vezi s obvezom dostave podataka o nekretninama u Registar državne imovine, Klinički bolnički centar u očitovanju navodi da je u tijeku poduzimanje potrebnih aktivnosti te će Služba dugotrajne imovine, u suradnji sa Službom za pravne poslove, dostaviti podatke Ministarstvu državne imovine za potrebe vođenja Središnjeg registra državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.*
- U vezi s iznosom ulaganja u elektroenergetski sustav i evidentiranju obveza prema Toplinarstvu, Klinički bolnički centar navodi da je u tijeku pregovaranje s HEP GRUPOM te je zatraženo od Toplinarstva da poštuje odredbu C), točku 2 Preambule Okvirnog ugovora od 4. prosinca 2006., koja obvezuje Toplinarstvo na osnivanje troškovnog centra za realizaciju ugovora i vođenje odvojenog računovodstva kako bi Klinički bolnički centar mogao pratiti provođenje financijskih aspekata svih ugovorenih aktivnosti koje proizlaze iz Okvirnog ugovora i drugih povezanih ugovora.*

U vezi s nabavom lijekova bez propisanih postupaka javne nabave, Klinički bolnički centar obrazlaže da je obvezan, u provođenju ugovorene zdravstvene zaštite na svim razinama zdravstvene djelatnosti, osigurati lijekove bez obzira nalaze li se na Osnovnoj i Dopunskoj listi lijekova HZZO-a odnosno sukladno smjernicama s liste lijekova. Nadalje, navodi da iznimno osigurana osoba, kod koje liječenje iz medicinskih razloga nije moguće provoditi lijekovima utvrđenim Osnovnom i Dopunskom listom lijekova HZZO-a, može ostvariti pravo na lijek koji nije utvrđen tim listama lijekova, pod uvjetom da je potrebu korištenja lijeka odobrilo povjerenstvo za lijekove bolnice u kojoj se osigurana osoba liječi i to na teret sredstava bolničke zdravstvene ustanove koja je obvezna osigurati nabavu lijeka. Navodi da Klinički bolnički centar ne smije upućivati osiguranu osobu da osobno o svom trošku nabavi lijekove, potrošne ili ugradbene materijale te ortopedska i druga pomagala. U takvim slučajevima, kada je od strane ugovornog subjekta HZZO-a odnosno od njegovog zdravstvenog radnika, osigurana osoba upućena da osobno o svom trošku nabavi potrošni ili ugradbeni materijal, ortopedska i druga pomagala odnosno obavi dijagnostičku pretragu ili preglede koje su bili obvezni osigurati odnosno provesti u okviru ugovorene zdravstvene zaštite, umanjit će se sljedeći ugovoreni mjesečni iznos sredstava za ugovorenu zdravstvenu zaštitu odnosno umanjiti će se iznos u prvom dospjelom računu za izvršenu zdravstvenu zaštitu za iznos koji je vraćen osiguranoj osobi na osnovi rješenja HZZO-a. Bolničko povjerenstvo za lijekove, sukladno smjernicama Osnovne i Dopunske liste lijekova HZZO-a, donosi odluku koju poziciju će teretiti plaćanje posebno skupog lijeka (u okviru sredstava bolničkog proračuna ili u okviru sredstava posebno skupih lijekova izvan proračuna). Sukladno Naputku Ministarstva zdravstva i HZZO-a, obveza bolnica je odmah stupiti u nabavu potrebnog lijeka s Popisa posebno skupih lijekova ukoliko je odluka Bolničkog povjerenstva za lijekove za liječenje bolesnika s preporučenim lijekom pozitivna, bez da se čeka konačna ocjena Liječničkog povjerenstva za lijekove Direkcije HZZO-a i time odgodi početak liječenja osiguranika. Prema Naputku HZZO-a i Odluci Upravnog vijeća HZZO-a (Narodne novine 69/10), utvrđen je novi način odobravanja lijekova s Popisa posebno skupih lijekova. Ističe da zdravstvene ustanove svakodnevno imaju problema s tzv. „defekturama“ lijekova domaćih i stranih proizvođača zbog problema u proizvodnji, nelikvidnosti hrvatskih bolnica/veledrogerija, naknadnim reklamacijama i povlačenjem određenih količina lijekova s tržišta, neprofitabilnosti hrvatskog tržišta kod konjunktturnih lijekova-male cijene i količine u svjetskim razmjerima. Izmjene Osnovne i Dopunske liste lijekova HZZO-a obavljaju se najmanje jednom u tri mjeseca. Na godišnjoj razini, HZZO na Osnovnu listu lijekova stavi minimalno 60 novih generičkih lijekova s minimalno 10 % do 30 % nižom cijenom u odnosu na postojeću najnižu cijenu na Osnovnoj listi lijekova. Prema članku 3. Pravilnika o mjerilima za određivanje cijena lijekova na veliko i o načinu izvješćivanja o cijenama na veliko (Narodne novine 155/09), cijene lijekova na veliko obvezne su odrediti pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na koje glasi odobrenje za stavljanje gotovoga lijeka u promet u Republici Hrvatskoj. Prema članku 18. spomenutog Pravilnika, pravne osobe koje imaju dozvolu za promet lijekovima na veliko, obvezne su lijekove prodavati po cijenama utvrđenim sukladno članku 14. stavku 1. Pravilnika. Klinički bolnički centar je tijekom 2016., nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, zaključio sedamdesetak okvirnih sporazuma za lijekove originatore i stotinjak okvirnih sporazuma za lijekove-generičke paralele. Zaključeni okvirni sporazumi i pojedinačni ugovori sastoje se od preko 450 grupa predmeta nabave za lijekove originatore i lijekove generičke paralele.

Ministarstvo zdravstva je 20. ožujka 2015. donijelo Odluku o nastavku provedbe obvezne zajedničke nabave putem središnjih tijela za javnu nabavu/javnih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska radi sklapanja okvirnih sporazuma za određene predmete nabave Klasa: 011-02/15-0/45, Urbroj: 534-09-1-1/4-5-1, kojom se Klinički bolnički centar određuje kao središnje tijelo za javnu nabavu za sljedeće predmete nabave: lijekovi-generičke paralele, ugradbeni i potrošni materijal za oftalmologiju, ugradbeni i potrošni materijal za neurokirurgiju, elektrostimulatori srca, laparoskopski instrumenti i potrošni materijal za elektrokirurgiju, potrošni materijal za endoskopiju i endoskopske aparate, potrepštine, naprave i instrumenti za infuziju, biopsiju, punkciju, davanje citostatika. Ističe da Klinički bolnički centar nije pravodobno proveo postupke zajedničke nabave za lijekove-generičke paralele zbog složenosti oko pripreme dokumentacije za nadmetanje zajedničke nabave te zbog kompleksnosti i dugotrajnosti postupaka javne nabave.

2. Planiranje

- 2.1. Financijskim planom za 2016., koji je usvojilo upravno vijeće u studenome 2015., planirani su prihodi te rashodi i izdaci u iznosu 1.955.278.166,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od HZZO-a u iznosu 1.660.680.000,00 kn (od čega se na maksimalni godišnji iznos - limit odnosi 1.311.937.200,00 kn te dodatne programe i aktivnosti izvan limita 348.742.800,00 kn), prihode po posebnim propisima (najvećim dijelom od polica dopunskog zdravstvenog osiguranja) u iznosu 164.398.166,00 kn, vlastite prihode u iznosu 73.175.000,00 kn, donacije u iznosu 35.000.000,00 kn i druge prihode u iznosu 22.025.000,00 kn. Izmjenama i dopunama financijskog plana, donesenim 22. prosinca 2016., ukupno planirani prihodi te rashodi i izdaci nisu izmijenjeni, nego je izmijenjena struktura prihoda i manjim dijelom rashoda. Povećani su planirani prihodi od HZZO-a za dodatne programe i aktivnosti izvan limita za 56.324.250,00 kn te iznose 405.067.050,00 kn i prihodi od donacija za 52.000.000,00 kn te iznose 87.000.000,00 kn, dok su prihodi od maksimalnog godišnjeg iznosa - limita smanjeni za 49.119.084,00 kn te iznose 1.262.818.116,00 kn.

Planirani prihodi od HZZO-a nisu usklađeni s ugovorenim iznosima. Maksimalni godišnji iznos - limit, izmjenama i dopunama plana iz prosinca 2016., planiran u iznosu većem za 124.197.801,00 kn od iznosa utvrđenog ugovorom (1.138.620.315,00 kn), a prihodi od dodatnih programa i aktivnosti izvan limita planirani su u iznosu većem za 42.190.929,00 kn od utvrđenog ugovorom (262.876.121,00 kn).

Također, planirani rashodi nisu usklađeni s rashodima Kliničkog bolničkog centra, planiranim u državnom proračunu. Državnim proračunom planirani su rashodi u iznosu 1.563.461.300,00 kn, a financijskim planom 1.955.278.166,00 kn, što je za 391.816.866,00 kn više.

U obrazloženju izmjena i dopuna financijskog plana je navedeno da su Izmjene i dopune plana izrađene u skladu s odredbom članka 7. Zakona o proračunu, odnosno u skladu s načelom uravnoteženosti, što znači da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Nadalje je navedeno da za pokriće planiranih rashoda i izdataka za 2016. nedostaje približno 177.818.000,00 kn te su, zbog poštivanja načela uravnoteženosti, prihodi od HZZO (limita) planirani u iznosu većem od utvrđenog ugovorom za 177.818.000,00 kn.

Financijski plan te Izmjene i dopune financijskog plana su iskazane samo prema izvorima financiranja, dok prema drugim propisanim proračunskim klasifikacijama nisu iskazane. Odredbama članaka 20. i 21. Zakona o proračunu je, između ostaloga, propisano da financijski plan proračunskih korisnika sadrži programe utvrđene aktima planiranja te da se prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju prema proračunskim klasifikacijama. Odredbom članka 28. navedenog Zakona, propisano je da proračunski korisnici državnog proračuna izrađuju prijedlog financijskog plana na osnovi uputa za izradu prijedloga državnog proračuna koje donosi Ministarstvo financija. Prema odredbi članka 6. stavka 5. navedenog Zakona, u proračunu se planiraju sredstva za pokriće preuzetih obveza iz prethodne godine i sredstva za plaćanje obveza nastalih u tekućoj fiskalnoj godini za koju se donosi proračun. Prema navedenim odredbama, financijski plan proračunskih korisnika se izrađuje prema načelu novčanog tijeka, odnosno rashodi se planiraju u skladu s planiranim raspoloživim financijskim sredstvima.

Financijski plan za 2018. je sastavljen prema načelu novčanog tijeka, prema Uputi Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna za razdoblje 2018. do 2020.

Program rada i razvoja nije donesen. Odredbom članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da upravno vijeće, između ostaloga, donosi programa rada i razvoja. Isto je propisano odredbom članka 22. Statuta.

Državni ured za reviziju nalaže izradu financijskog plana prema proračunskim klasifikacijama u skladu sa Zakonom o proračunu. Nalaže se donošenje programa rada i razvoja kako je propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom.

- 2.2. *U vezi s izradom financijskog plana prema proračunskim klasifikacijama, Klinički bolnički centar navodi da od 1. siječnja 2018. posluje putem jedinstvenog računa Državne riznice te je financijski plan sa svim proračunskim klasifikacijama i izvorima financiranja unesen u sustav Državne riznice, a prihodi i rashodi se posljedično evidentiraju sa svim potrebnim klasifikacijama (organizacijskoj, programskoj, ekonomskoj, funkcijskoj i lokacijskoj).
U vezi s programom rada i razvoja navodi da je u pripremi te će se donijeti kako je propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom Kliničkog bolničkog centra.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Klinički bolnički centar je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo. Ustrojene su propisane poslovne knjige.

U poslovnim knjigama pojedine poslovne promjene su evidentirane na računima na koje se ne odnose i na temelju dokumentacije za koju nije obavljena suštinska kontrola, odnosno na temelju dokumentacije iz koje nije moguće utvrditi na temelju čega je utvrđen iznos obveze. Također, poslovne promjene se ne evidentiraju pravodobno, a pojedine nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima.

Na računu potraživanja za prihode od imovine je pogrešno evidentirano smanjenje deviznih kreditnih obveza u iznosu 3.917.619,00 kn. Odnosi se na smanjenje kreditnih obveza zbog usklade s tečajem koncem godine, koje je trebalo evidentirati kao smanjenje kreditnih obveza za navedeni iznos, a ne kao potraživanje od poslovne banke. Odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18) propisano je da su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Na računima vremenskih razgraničenja pogrešno su evidentirani prihodi od donacija ostvareni u prošlom razdoblju u iznosu 10.363.398,00 kn, koji su se trebali evidentirati u izvještajnom razdoblju kada su postali raspoloživi na odgovarajućem računu prihoda. Također, na računima vremenskih razgraničenja (računu rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda i računu odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućih razdoblja) evidentirane su obveze za komunalni doprinos iz prošlog razdoblja u iznosu 18.670.199,00 kn, a trebale su se evidentirati u trenutku nastanka obveze na računu rashoda za komunalni doprinos i računu obveza. Odredbom članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojem su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti. Rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Na sumnjivim i spornim potraživanjima su evidentirana potraživanja za dionice u iznosu 2.864.471,00 kn. Navedene dionice je u prošlom razdoblju prodala brokerska kuća, koja je brisana iz sudskog registra, te naplata potraživanja nije moguća.

Nadalje, u poslovnim knjigama, na računu opreme za održavanje i zaštitu u pripremi, evidentiran je dio ulaganja u elektroenergetski sustav u iznosu 21.497.440,00 kn koji je stavljen u uporabu. Preostali dio ulaganja nije evidentiran jer od Toplinarstva, koje je obavilo i financiralo ulaganja, nije pribavljena odgovarajuća dokumentacija iz koje bi bio vidljiv iznos ulaganja. Nakon okončanja ulaganja i stavljanja u uporabu elektroenergetskog sustava, trebalo je utvrditi ukupna ulaganja te ih evidentirati na odgovarajućem računu opreme i građevinskih objekata. Obveze prema Toplinarstvu, koje proizlaze iz zaključenog ugovora nisu utvrđene niti evidentirane. Odredbom članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna, odnosno proračunskih korisnika. Imovina jesu resursi koje kontrolira proračun, odnosno proračunski korisnik kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi. Obveze su neizmirena dugovanja proračuna, odnosno proračunskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čiju se namjenu očekuje odljev resursa. Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

Od konca 2006. do konca 2016., Toplinarstvu je izvršen povrat ulaganja u elektroenergetski sustav u iznosu 22.100.573,00 kn i plaćena dobit u iznosu 23.846.975,00 kn. Plaćanja i evidentiranja u poslovnim knjigama su obavljena na temelju mjesečnih računa iz kojih nije vidljivo na temelju čega su utvrđeni iznosi povrata ulaganja i dobiti.

Odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da je isprava za knjiženje uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto, vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana cjelovita potraživanja od liječnika specijalizanata koji su obavljali specijalizaciju u Kliničkom bolničkom centru (novčanu naknadu za neodrađen ugovoren staž u Kliničkom bolničkom centru utvrđenu ugovorom o stažiranju).

Nadalje, vrijednost građevinskih objekata, opreme i namještaja ne prenosi se pravodobno s računa imovine u pripremi na odgovarajući račun imovine u uporabi te se zbog toga pravodobno ne počinje obračunavati ispravak vrijednosti navedene imovine. U poslovnim knjigama, na računu poslovni objekti u pripremi, evidentiran je građevinski objekt za linearni akcelerator u vrijednosti 20.976.262,00 kn za koji je ispostavljena okončana situacija i objekt stavljen u uporabu u 2007., te građevinski objekt za nastavne sadržaje u vrijednosti 2.283.164,00 kn koji je stavljen u uporabu u 2011. Također, na računu građevinski objekti u pripremi su evidentirana ulaganja u pet građevinskih objekata na temelju računa ispostavljenih od 2008. do 2015. u ukupnom iznosu od 778.450,00 kn za koje dokumentacija, iz koje bi bilo vidljivo da li su radovi okončani i objekti stavljeni u uporabu, nije dostavljena računovodstvu. Na računu medicinska oprema i namještaj u pripremi, koncem 2016. je evidentiran namještaj u vrijednosti 31.255.391,00 kn, nabavljen i stavljen u uporabu od 2007. do 2012. Tijekom 2016., u uporabu su preneseni s računa građevinski objekti u pripremi, građevinski objekti u vrijednosti 425.663.740,00 kn u vezi s projektom Proširenje Rebra (istočno krilo, hotel, upravna zgrada i garaže) koji su okončani i u uporabi od 2007.

Građevinske objekte i opremu trebalo je nakon stavljanja u uporabu prenijeti s računa građevinski objekti i oprema u pripremi na odgovarajuće račune građevinski objekti i oprema u uporabi te obavljati ispravak vrijednosti. Odredbom članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se vrijednost dugotrajne imovine ispravlja po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Osnovica za otpis dugotrajne imovine je njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost), odnosno procijenjena vrijednost.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazane su kreditne obveze u iznosu 495.916.684,00 kn i to po ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2003. u iznosu 73.200.000 EUR i ugovoru o dugoročnom kreditu iz 2007. u iznosu 572.859.628,00 kn. Sporazumom o reguliranju obveza plaćanja po navedenim ugovorima, zaključenom u lipnju 2016. između Kliničkog bolničkog centra, Ministarstva zdravstva i Ministarstva financija, utvrđeno je da će se obveze po navedenim ugovorima planirati i izvršavati iz sredstava državnog proračuna, planiranih u okviru razdjela Ministarstva financija u iznosu umanjenom za prihode ostvarene temeljem zakupa hotela (koji od 2016. iznose 579.987 EUR godišnje). U glavnoj knjizi državnog proračuna također su evidentirane obveze po navedenim kreditima te se u konsolidiranim izvještajima državnog proračuna navedene obveze dvostruko iskazuju.

Lijekovi i medicinski potrošni materijal se evidentiraju na rashodima u trenutku izdavanja iz centralne ljekarne, klinike i zavodi nemaju ustrojenu evidenciju zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala.

U izvanbilančnim zapisima nisu iskazane potencijalne obveze po sudskim sporovima. Također, Bilješkama uz financijske izvještaje nisu obuhvaćene navedene obveze. Iz pomoćnih evidencija je vidljivo da se protiv Kliničkog bolničkog centra vodi više sudskih sporova. Prema pomoćnim evidencijama, potencijalne obveze po sudskim sporovima iznose 74.101.160,00 kn.

Odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su proračunski korisnici obvezni u izvanbilančnim zapisima osigurati podatke o stavkama koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije i to: tuđu imovinu dobivenu na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja i ostale izvanbilančne zapise. Odredbama članka 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18) , koji je na snazi od siječnja 2018., između ostalog, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode evidenciju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku. Odredbom članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17) propisano je da su obvezne Bilješke uz bilancu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina, dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično.

Financijski izvještaji za 2016. nisu objavljeni na internetskim stranicama što je obveza propisana odredbom članka 27. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, kojom je propisano da proračunski i izvanproračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku od osam dana od dana njihove predaje.

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem koncem 2016. te sastavljeno Izvješće o obavljenom popisu. Popisom nisu utvrđeni viškovi i manjkovi, odnosno prema popisnim listama, stanje utvrđeno popisom jednako je knjigovodstvenom stanju. Predložen je rashod uništene i neupotreblijive opreme i namještaja čija je vrijednost u cijelosti otpisana. Upravno vijeće je prihvatilo izvješće o obavljenom popisu i donijelo odluku o rashodu, međutim nije utvrđena namjena rashodovane imovine te nije brisana iz poslovnih knjiga u 2016.

Revizijom je utvrđeno da stvaran popis pojedine imovine nije obavljen, nego su u popisne liste uneseni podaci iz poslovnih knjiga. Popisom nisu obuhvaćeni građevinski objekti evidentirani na računu građevinski objekti u pripremi u ukupnom iznosu od 74.981.232,00 kn te postrojenja i oprema iskazana u iznosu 46.882.780,00 kn iako je navedena imovina stavljena u uporabu u prošlom razdoblju. Popisane su obveze i potraživanja za koje ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na što se odnose. Iz navedenog proizlazi da je popis obavljen formalno te stanje iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Odredbom članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je, između ostaloga, propisano da se popis imovine i obveza mora sastaviti na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu se unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.

Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja te ga predati čelniku, koji na temelju izvještaja i popisnih lista odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati na računima propisanim Računskim planom.

Nalaže se prihode i rashode evidentirati u skladu s modificiranim računovodstvenim načelom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže se nefinancijsku imovinu pravodobno evidentirati na računima imovine u uporabi, odnosno nakon stavljanja u uporabu te obavljati ispravak vrijednosti kako je propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nalaže se utvrditi vrijednost ulaganja u elektroenergetski sustav te obveze prema Toplinarstvu u vezi s navedenim ulaganjima te provesti odgovarajuće evidencije u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže se evidentirati poslovne događaje na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planom.

Nalaže se utvrditi ukupna potraživanja za specijalizacije liječnika prema ugovorima o specijalizaciji te ih evidentirati u poslovnim knjigama.

S obzirom da se kreditne obveze, koje je sporazumom preuzelo Ministarstvo financija, evidentiraju u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra i glavnoj knjizi državnog proračuna te se u konsolidiranim financijskim izvještajima iskazuju dvostruko, nalaže se s Ministarstvom financija dogovoriti način evidentiranja navedenih obveza.

Predlaže se ustrojiti evidenciju zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala na klinikama i zavodima te ih evidentirati na rashodima u trenutku stvarnog utroška.

Nalaže se objavljivati financijske izvještaje na internetskim stranicama kako je propisano odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Isto tako, nalaže se evidentirati potencijalne obveze po sudskim sporovima u izvanbilančnim zapisima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nalaže se potencijalne obveze po sudskim sporovima obrazložiti u Bilješkama uz financijske izvještaje, kako je propisano Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

S obzirom na veliku vrijednost i broj opreme, koja je smještena na više lokacija te revizijom utvrđene nepravilnosti kod popisa imovine i obveza, Državni ured za reviziju predlaže donijeti procedure kojima je potrebno jasno definirati aktivnosti, metode, postupke i rokove popisa te ovlasti članova povjerenstva i ostalih zaposlenika koji sudjeluju u popisu, kako bi se obavio cjeloviti popis imovine i obveza te uskladilo stanje iskazano u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Na temelju odluke o rashodu potrebno je donijeti odluku o namjeni rashodovane imovine (prodaja, donacija, uništenje).

Državni ured za reviziju predlaže opremu i namještaj označiti bar kodom, kako bi se kod popisa posebnim uređajima lakše prepoznala.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati cjeloviti popis imovine i obveza te stanje iskazano u poslovnim knjigama uskladiti sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na način propisan odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 3.2. *Klinički bolnički centar u očitovanju navodi da su evidencije prihoda i rashoda ispravljene u 2017. Prihodi od donacija ostvareni u ranijim godinama u iznosu 10.363.398,00 kn preknjiženi su s računa skupine 29 na račun rezultata poslovanja sukladno odluci Upravnog vijeća. Neutrošena sredstva od primljenih donacija vode se u pomoćnim evidencijama. U vezi s pogrešno evidentiranim obvezama za komunalni doprinos iz ranijeg razdoblja u iznosu 18.670.199,00 kn, Klinički bolnički centar navodi da su prihode i rashode, po ugovoru sklopljenom sa Zagrebačkim holdingom d.o.o., Podružnicom Zagrebparking i Gradom Zagrebom, uskladili Povjerenstva Kliničkog bolničkog centra, Grada Zagreba i Zagrebačkog holdinga d.o.o. Podružnice Zagrebparking, 28. veljače 2018., te će se Upravnom vijeću predložiti donošenje odluke o preknjiženju preostalog iznosa komunalnog doprinosa u iznosu 16.863.987,00 kn s računa vremenskih razgraničenja na račun rezultata poslovanja i račun obveza. Za potraživanja za dionice u iznosu 2.864.471,00 kn navodi da su otpisana sukladno odluci Upravnog vijeća i pravomoćnom rješenju Trgovačkog suda u Splitu broj Ovr-236/05, od 18. veljače 2015. o prekidu postupka u ovršnoj pravnoj stvari ovrhovoditelja Kliničkog bolničkog centra Zagreb protiv ovršenika Agora d.o.o., Vukovarska 27, Split, OIB: 43988264932 radi brisanja ovršenika iz sudskog registra na temelju rješenja Trgovačkog suda u Splitu broj Tt-12/633-2, od 6. travnja 2012. Za građevinske objekte, opremu i namještaj, koji su nabavljeni u ranijim godinama i evidentirani na računima imovine u pripremi, navodi da su preknjiženi na odgovarajuće račune imovine u uporabi. Komunalni doprinos koji ranije nije bio evidentiran u okviru imovine, proknjižen je i evidentiran na računu dugotrajne imovine pripadajućih građevinskih objekata.*
- U vezi s vrijednosti ulaganja u elektroenergetski sustav i obvezama prema Toplinarstvu, navodi da se slijedom poduzetih pregovora očekuje odgovor Toplinarstva, koje je u obvezi dokumentirati ostvarene troškove u vezi s navedenim ugovorom, što će omogućiti financijsko praćenje provedbe svih ugovorenih aktivnosti.*
- U vezi s evidencijama potraživanja od liječnika specijalizanata, koji su obavljali specijalizaciju u Kliničkom bolničkom centru, navodi da je u tijeku izrada cjelovite i detaljne specifikacije potraživanja, nakon čega će se provesti korekcije u poslovnim knjigama*
- U vezi s kreditnim obvezama ističe da će s Ministarstvom financija dogovoriti način evidentiranja navedenih obveza i usklađenje obveza vezano za iskazana potraživanja za tečajne razlike iz 2012., a koja se odnose na smanjenje kreditnih obveza zbog usklađivanja s tečajem na dan 31. prosinca 2012., koje je prema nalazu revizije trebalo evidentirati kao smanjenje kreditnih obveza za navedeni iznos, a ne kao potraživanje za tečajne razlike.*
- U vezi s prijedlogom Državnog ureda za reviziju da se ustroji evidencija zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala na klinikama i zavodima, Klinički bolnički centar obrazlaže da od 1. siječnja 2018. uvodi proces upravljanja posebno skupim lijekovima na način da se onemoguću zahtijevanje i izdavanje artikala bez unosa podataka o pacijentu i liječniku. Podaci se povlače iz bolničkog informacijskog sustava za pacijenta preko MBO-a i liječnika preko šifre liječnika. Planirano je navedeni poslovni proces primijeniti na rezervne antibiotike, ostale lijekove po odobrenju povjerenstva, narkotike te medicinski potrošni materijal.*

Na taj se način automatski generira mogućnost praćenja potrošnje lijekova i potrošnog materijala na ime pacijenta te evidentiranje rashoda u trenutku izdavanja iz centralne ljekarne.

U vezi s iskazivanjem potencijalnih obveza u izvanbilančnim zapisima, Klinički bolnički centar ističe da su u izvanbilančnim zapisima na dan 31. prosinca 2017. iskazane potencijalne obveze po sudskim sporovima u iznosu 81.590.008,00 kn i bit će obuhvaćene u bilješkama uz financijske izvještaje.

Nadalje navodi da će donijeti procedure kojima će jasno definirati aktivnosti, metode, postupke i rokove popisa imovine i obveza te ovlasti članova povjerenstva i ostalih zaposlenika koji sudjeluju u popisu, kako bi se obavio cjeloviti popis imovine i obveza te uskladilo stanje evidentirano u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Uz odluke o rashodu imovine, donijet će se i odluka o namjeni rashodovane imovine (prodaji, donaciji ili uništenju odnosno zbrinjavanju). U vezi s prijedlogom Državnog ureda za reviziju da se opremu i namještaj označi bar kodom, kako bi se kod popisa posebnim uređajima lakše prepoznala, navodi da je u Kliničkom bolničkom centru praksa označavanje opreme i namještaja naljepnicama s inventarnim brojem i barkodom. Određena oprema nije imala barkod jer su se naljepnice uslijed čišćenja i održavanja opreme odlijepile pa su naknadno ponovo zalijepljene. U tijeku je nabava kvalitetnijih naljepnica i u planu je primjena QR koda. U vezi s objavom financijskih izvještaja, ističe da su financijski izvještaji za 2016. i 2017. objavljeni naknadno na internetskim stranicama.

4. Prihodi

4.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.787.057.899,00 kn, a vrijednosno najznačajniji se odnose na ugovorene prihode od HZZO-a (prihodi u okviru ugovorenog limita i prihodi za dodatne programe i aktivnosti) u iznosu 1.475.186.065,00 kn te prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija u iznosu 168.922.237,00 kn.

- Prihodi od kliničkih ispitivanja lijekova

U okviru prihoda od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihoda od donacija, iskazani su prihodi od kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu 13.113.693,00 kn. Klinička ispitivanja obavljaju se na temelju ugovora zaključenih između naručitelja ispitivanja, Kliničkog bolničkog centra i glavnog ispitivača. Ugovori se zaključuju uz prethodno pribavljeno mišljenje Središnjeg etičkog povjerenstva o prihvatljivosti ispitivanja i suglasnosti Ministarstva.

Uvjeti za obavljanje ispitivanja, postupak provođenja ispitivanja te način korištenja sredstava propisani su Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 25/15 i 124/15) te Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima Kliničkog bolničkog centra iz prosinca 2015. (dalje u tekstu: Pravilnik) i Izmjenama navedenog Pravilnika iz svibnja 2016. Prema Pravilniku, sve poslove iz nadležnosti Kliničkog bolničkog centra, osim samog kliničkog ispitivanja, obavlja odjel za klinička ispitivanja (predlaže izbor glavnog i pomoćnih ispitivača, sastavlja sinopsis finalne verzije plana ispitivanja, pribavlja potrebne suglasnosti, izvještava ravnatelja o tijeku ispitivanja, zaprima prijave za ispitivanja, nakon zaključenja ugovora o kliničkim ispitivanjima obavještava službu prodaje, zaprima pisane naloge od ispitivača za izradu računa, vodi evidenciju o kliničkim ispitivanjima, podnosi kvartalna i godišnja izvješća ravnatelju, dogovara i koordinira edukacije ispitivača te obavlja druge poslove utvrđene Pravilnikom). Odredbom članka 19. stavka 2.

Pravilnika o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi je propisano da ako pravna osoba ima ustrojenu jedinicu za klinička ispitivanja ugovoreni iznos naknade se raspoređuje u omjeru 40,0 % pravnoj osobi i 60,0 % ispitivačkom timu. Klinički bolnički centar je do konca 2016. imao ustrojenu jedinicu za klinička ispitivanja. Pravilnikom, donesenim u prosincu 2015. (koji je bio na snazi do konca svibnja 2016.), utvrđeno je da se ukupni iznos sredstva za klinička ispitivanja, utvrđen ugovorom o kliničkom ispitivanju, nakon odbitka poreza na dodanu vrijednost, raspoređuje u omjeru 40,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 60,0 % ispitivaču i ispitivačkom timu. Izmjenama navedenog Pravilnika, koje su stupile na snagu u lipnju 2016., smanjen je udjel sredstava koji pripada Kliničkom bolničkom centru na 20,0 %, a povećan iznos ispitivaču i ispitivačkom timu na 80,0 %.

Iako je Pravilnikom do lipnja 2016. bilo određeno da se sredstva ostvarena za klinička ispitivanja raspoređuju u omjeru 40,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 60,0 % ispitivaču i ispitivačkom timu, Klinički bolnički centar je tijekom čitave godine raspoređivao sredstva u omjeru 20,0 % Kliničkom bolničkom centru, a 80,0 % ispitivačkom timu, od čega su vrijednosno najznačajnija sredstva raspoređena za naknade glavnom ispitivaču. Od ukupno ostvarenih sredstava za klinička ispitivanja u iznosu 13.113.693,00 kn, Kliničkom bolničkom centru raspoređeno je 2.242.698,00 kn, a glavnom ispitivaču i ispitivačkom timu 8.970.792,00 kn. Preostali prihodi ostvareni od kliničkih ispitivanja u iznosu 1.900.203,00 kn odnose se na prihode od PET, CT, MR i laboratorijske dijagnostike vezane uz klinička ispitivanja lijekova.

Na naknade ispitivačima za klinička ispitivanja obračunavani su porezi i doprinosi kao na plaću u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, Odluka USRH - 120/13, 125/13, 148/13, Odluka USRH - 83/14, 143/14, 136/15, 115/16), a evidentirane su u okviru naknada za ugovore o djelu.

- 4.2. *Klinički bolnički centar obrazlaže da je u prijelaznim i završnim odredbama, u članku 26. stavku 2. Pravilnika, određeno da će se sva klinička ispitivanja, koja su odobrena i ugovor sklopljen prije stupanja na snagu tog Pravilnika te ona za koja je postupak u Kliničkom bolničkom centru (koji prethodi ugovaranju) pokrenut prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, nastaviti sukladno odredbama prema kojima su i započeta. Stoga se na sva takva ispitivanja primjenjivao omjer 20 % Kliničkom bolničkom centru, a 80 % ispitivačkom timu. Omjer 40 % i 60 % predviđen je Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi, od 13. studenoga 2015., uz uvjet primjene ako pravna osoba ima ustrojenu jedinicu za klinička ispitivanja koja obavlja administrativne i tehničke poslove te logističke podrške u provođenju kliničkih ispitivanja. Klinički bolnički centar je ustrojio Odjel za klinička ispitivanja, ali nije udovoljavao propisanim uvjetima prema Uputi o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika, medicinsko tehničke opreme i minimalnim uvjetima u pogledu edukacije radnika i standardnih operativnih procedura Ministarstva zdravstva, od 18. siječnja 2016., pa se spomenuti omjer nije mogao primjenjivati.*

5. Rashodi i izdaci

5.1. Ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 1.984.444.007,00 kn i veći su za 254.071.824,00 kn ili 14,7 % od ostvarenih u 2015. Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi u iznosu 1.169.351.327,00 kn i rashodi za zaposlene u iznosu 757.919.140,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 757.919.140,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 630.845.064,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 104.782.563,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 22.291.513,00 kn. Udjel rashoda za zaposlene u ukupnim rashodima i izdacima je 38,2 %. Rashodi za bruto plaće u iznosu 630.845.064,00 kn se odnose na plaće za redovan rad u iznosu 588.103.869,00 kn, prekovremeni rad u iznosu 42.550.722,00 kn te plaće za posebne uvjete rada u iznosu 190.473,00 kn. U okviru plaća za redovan rad evidentirani su rashodi za naknade plaća u vezi dežurstva i pripravnosti u iznosu 38.187.782,00 kn (dežurstva 34.183.483,00 kn, pripravnost 4.004.299,00 kn).

Pravilnik o plaćama i drugom dohotku Kliničkog bolničkog centra, donesenom u 2005. te izmjenama i dopunama donesenim 2008., 2011., 2012. i 2013., kojim se uređuju plaće, naknade plaća i druga materijalna prava, način obračuna i rokovi isplate, nije usklađen s Kolektivnim ugovorom iz 2013. po kojem se obračunavaju plaće u dijelu uređenja načina obračuna naknada za dežurstvo i pripravnost, uvećanja plaća za radna mjesta i poslove kod kojih postoje posebni uvjeti rada. Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta Kliničkog bolničkog centra ne sadrži potrebni broj izvršitelja za pojedina radna mjesta, nego je određeno da se broj izvršitelja utvrđuje u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (Narodne novine 61/11 i 128/12, 124/15 i 8/16). Koncem 2016. bilo je 5450 zaposlenika, od kojih je 4 425 zdravstveno osoblje, a 1 025 nezdravstveno osoblje (administrativno-tehničko osoblje).

U kumulativnom radnom odnosu zaposlena su 282 zaposlenika (277 na neodređeno vrijeme i pet na određeno vrijeme), koji su obavljali poslove za Klinički bolnički centar i visokoškolsku ustanovu.

Pojedini zaposlenici raspoređeni su na radna mjesta koja nisu predviđena Pravilnikom. Također, u pojedinim slučajevima pri obračunu plaća primijenjeni su veći koeficijenti složenosti poslova od utvrđenih Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 97/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 327/15, 38/15, 60/15 83/15 112/15, 122/15, 10/17 39/17 i 40/17).

Obračun dodataka na plaću obavljan je u skladu s Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (dalje u tekstu: Kolektivni ugovor), osim u pojedinim slučajevima. Klinički bolnički centar je tijekom 2016., zamjeniku ravnatelja te pomoćniku ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor, isplaćivao dodatke s osnove posebnih uvjeta rada na osnovnu plaću u visini 11,0 %. Navedenim zaposlenicima je obračunavan i isplaćivan dodatak i zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi u visini 12,0 %, prema odredbi članka 59. Kolektivnog ugovora.

Prema odredbama Kolektivnog ugovora i Zaključcima Zajedničkog povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora, ravnateljima, zamjenicima i pomoćnicima ravnatelja državnih i županijskih zdravstvenih ustanova, koji ostvaruju pravo na dodatak zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi u visini 12,0 %, pripada dodatak za posebne uvjete rada u visini 7 % na osnovnu plaću.

Prekovremeni rad za pojedino zdravstveno osoblje je trajao do 1 148 sati godišnje, dok je prekovremeni rad pojedinih zaposlenika na administrativno-tehničkim poslovima trajao do 768 sati godišnje. Odredbom članka 65. stavka 4. Zakona o radu (Narodne novine 93/14) je propisano da prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od 180 sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od 250 sati godišnje. Granskim kolektivnim ugovorom nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad sto osamdeset sati godišnje.

- Troškovi liječenja posljedica prometnih nesreća i ozljeda nanesenih od druge osobe

Klinički bolnički centar ne prati podatke o troškovima liječenja posljedica prometnih nesreća i ozljeda nanesenih od druge osobe te ne obavještava HZZO o troškovima navedenog liječenju. Odredbom članka 15. ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite je ugovoreno da je ustanova obvezna u slučaju kada je prva pružila zdravstvenu zaštitu, koja je posljedica prometne nesreće prouzročene uporabom motornog vozila te ozljede prouzročene od strane druge osobe, dostaviti o tome obavijest HZZO-u u roku pet dana od pružene zdravstvene zaštite, putem obrasca pod nazivom Prijava ozljede. Za pruženu zdravstvenu zaštitu ustanova se obvezuje na osobnom računu upisati skraćenu oznaku uzroka i evidencijski broj Prijave ozljede/bolesti kako je propisano člankom 6. Općih uvjeta bolničke zdravstvene zaštite iz članka 6. Općih uvjeta specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Navedeni podaci potrebni su HZZO-u kako bi utvrdio troškove liječenja posljedica prometnih nesreća, koje su u skladu s propisima obvezni podmiriti osiguravajuća društva kod kojih su osigurana vozila koja su prouzročila prometnu nesreću.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti unutarnje akte s Kolektivnim ugovorom u dijelu uređenja načina obračuna naknada za dežurstvo i pripravnost, uvećanja plaća za radna mjesta i poslove kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Nalaže se dodatak na plaću s osnove uvjeta rada obračunavati u skladu s Kolektivnim ugovorom.

Također, nalaže se kod obračuna plaća primjenjivati koeficijente propisane Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljati HZZO-u obavijesti o pruženim uslugama zdravstvene zaštite koje su posljedica prometne nesreće i ozljeda nanesenih od druge osobe, kako je utvrđeno ugovorom o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite.

- 5.2. *U vezi s kumulativnim radnim odnosom, Klinički bolnički centar navodi da to nije radni odnos kod dva poslodavca. Naime, nastavnici i osobe sa suradničkim zvanjem stvarno rade puno radno vrijeme kao liječnici u Kliničkom bolničkom centru, a istodobno, u najvećem broju slučajeva, ostvaruju punu nastavnu normu na Fakultetu (300 norma sati godišnje).*

Treba reći da se radi o nastavi koja se obavlja tijekom kliničkog rada pa nije moguće utvrditi satnicu takvog nastavnika i osobe u suradničkom zvanju na način da se definira koliko sati on radi kao liječnik, a koliko kao nastavnik. Iako u Zakonu o radu ne postoji naziv za takav radni odnos, a uobičajeni naziv je kumulativni radni odnos, on postoji od 1957. i unatoč brojnim pokušajima nije pravno reguliran. Veliki broj zaposlenika koji rade na rukovodnim i važnim radnim mjestima u Kliničkom bolničkom centru pravno nisu zaposlenici Kliničkog bolničkog centra nego samo Fakulteta, jer su tako prijavljeni na mirovinsko i zdravstveno osiguranje i Fakultet im se vodi kao jedini poslodavac. Kao povijesni primjer valja navesti da su se uvođenjem REGOS-a doprinosi za mirovinsko osiguranje registrirali samo prema poslodavcu kod kojeg je zaposlenik prijavljen na mirovinsko i zdravstveno osiguranje, odnosno kao poslodavac evidentiran u radnoj knjižici, zbog čega su svi nastavnici od 2003. bili registrirani kao da rade samo na Fakultet, a ne i u zdravstvenoj ustanovi. Stoga mirovinsko osiguranje nije priznavalo osnovicu za mirovinu primanja koja je taj nastavnik faktičkim radom ostvario i u zdravstvenoj ustanovi. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je do 2007. u rješenjima priznavao za mirovinu radni odnos u obje ustanove, zbrajajući primanja na Fakultetu i Kliničkom bolničkom centru, a od 2007. počeli su se striktno primjenjivati propisi inzistirajući da se sukladno važećim propisima, kumulativni radni odnos tretira kao radni odnos kod dva poslodavca. Nakon što su neki nastavnici, koji su u tom razdoblju odlazili u mirovinu, bili znatno i nepravедno oštećeni, isključivo na zamolbu svih nastavnika, a osobito nakon slučaja "KBC Split - Medicinski fakultet Split", takvim nastavnicima se nastavilo u rješenjima priznavati osnovica za mirovinu kao do 2007. (doprinosi plaćaju obje ustanove kroz cijelo razdoblje).

U vezi s dostavom podataka HZZO-u o pruženim uslugama zdravstvene zaštite koje su posljedica prometne nesreće i ozljeda nanesenih od druge osobe, navodi da Klinički bolnički centar dostavlja navedene obavijesti kako je utvrđeno prijedlogom Ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Ističe da je 13. rujna 2017. dostavljen podsjetnik na navedenu obvezu Objedinjenom hitnom prijemu Kliničkog bolničkog centar o pruženim uslugama zdravstvene zaštite koje su posljedica prometne nesreće i ozljeda nanesenih od druge osobe.

6. Potraživanja

- 6.1. Ukupna potraživanja koncem 2016., iskazana u iznosu 388.709.676,00 kn, veća su za 109.136.920,00 kn ili 39,0 % od iskazanih početkom godine (279.572.756,00 kn). Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 294.264.900,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za participacije za bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 23.774.417,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 20.212.525,00 kn, potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 17.245.254,00 kn te potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 6.164.707,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja iskazana su u iznosu 294.264.900,00 kn, a prema zapisnicima o usklađenju i konačnom obračunu limita i usluga koje se financiraju izvan limita te izvodu otvorenih stavaka, potraživanja Kliničkog bolničkog centra iznose 75.304.862,00 kn, od čega se na ugovorene usluge odnosi 58.939.001,00 kn, a na ostale usluge 16.365.861,00 kn. Preostala potraživanja u iznosu 218.960.038,00 kn odnose se na usluge, odnosno račune ispostavljene u 2016. i prošlim godinama u iznosima većim od utvrđenih ugovorima. S obzirom da HZZO ne priznaje račune za više izvršene i obračunane usluge od ugovorenih, računi u ukupnom iznosu od 218.960.038,00 kn su vraćeni. Potraživanja za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja, evidentirana u iznosu 17.245.254,00 kn, nisu usklađena s HZZO-om.

Vrijednosno značajnija potraživanja od pravnih osoba u iznosu 17.747.130,00 kn, (od čega dospjela u iznosu 16.627.815,00 kn), odnose se na potraživanja od osiguravatelja iz Bosne i Hercegovine u iznosu 13.009.470,00 kn i Kliničkog bolničkog centra Mostar u iznosu 4.737.660,00 kn. Klinički bolnički centar obavlja usluge zdravstvene zaštite državljanima Republike Hrvatske s prebivalištem u Bosni i Hercegovini na temelju sporazuma zaključenog u 2011. između Zavoda za zdravstveno osiguranje Hercegovačko-neretvanske županije, Zapadno-hercegovačke županije, Herceg-bosanske županije, Srednje-bosanske županije i Kliničke bolnice Mostar.

Utvrđeno je da se sredstva za liječenje dijagnoza s popisa (koji je sastavni dio sporazuma) osiguravaju u proračunu Republike Hrvatske, a nakon utroška navedenih sredstava, troškove liječenja su obvezni podmirivati zavodi Bosne i Hercegovine. S obzirom da se evidentirana potraživanja odnose na potraživanja za zdravstvene usluge obavljene od 2001. do 2015. za najveći dio potraživanja je nastupila zastara. Također, za potraživanja za koja nije nastupila zastara naplata je neizvjesna, osim za potraživanja u iznosu 998.954,00 kn od osiguravatelja iz Mostara s kojim je postignut sporazum o obročnoj otplati. Klinički bolnički centar je o poteškoćama u vezi s naplatom navedenih potraživanja obavještavao Ministarstvo, a osiguravateljima upućivao prijedloge za obročnu otplatu, međutim prijedlozi sporazuma nisu potpisani jer osiguravatelji i Klinička bolnica Mostar navedena potraživanja ne priznaju ili ne plaćaju zbog nedostatnih sredstava.

Potraživanja od fizičkih osoba za participacije, bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge iskazana u iznosu 23.774.417,00 kn, odnose se na potraživanja od 2001. do 2016. Tijekom 2015. donesene su upute vezane uz naplatu participacija. Za potraživanja od 2014. do 2016. u iznosu 4.306.490,00 kn naplata je povjerena odvjetničkom društvu, a za potraživanja od 2005. do 2013. u iznosu 19.407.927,00 kn (od velikog broja osoba manjeg pojedinačnog iznosa) je nastupila zastara te se neće poduzimati prisilne mjere naplate.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za najam i zakup su potraživanja za zakup i troškove toplinske energije u iznosu 5.765.680,00 kn, od čega su dospjela u iznosu 5.740.788,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja, na potraživanja za troškove toplinske energije odnosi se 3.761.673,00 kn, a na potraživanja za zakup 2.004.007,00 kn. Potraživanja za zakup su naplaćena tijekom 2017., osim potraživanja iz 2012. u iznosu 199.775,00 kn koja zakupoprimac osporava. Zakupoprimac ne plaća troškove toplinske energije od 2012., jer ne prihvaća utvrđeni način obračuna.

Mjere naplate za navedena potraživanja nisu poduzimane do listopada 2017., kada su utužena potraživanja u iznosu 3.465.208,00 kn, međutim za dio potraživanja naplata je neizvjesna s obzirom da je proteklo više od pet godina od dospelosti.

U poslovnim knjigama iskazana su potraživanja od izvoditelja radova za ugovorene kaznene odredbe u vezi s rokovima okončanja radova u iznosu 532.944,00 kn. Navedena potraživanja nisu prijavljena u postupku predstečajne nagodbe, što je trebalo učiniti.

U poslovnim knjigama evidentirana su potraživanja za specijalizaciju u Kliničkom bolničkom centru u iznosu 984.406,00 kn. Odnose se na potraživanja od zdravstvenih ustanova koje su upućivale liječnike na specijalizaciju i liječnika zaposlenika Kliničkog bolničkog centra s kojima je raskinut ugovor o radu, a nisu odradili ugovoreni staž te su obvezni vratiti troškove specijalizacije. Klinički bolnički centar nije pravodobno poduzimao raspoložive mjere naplate navedenih potraživanja.

Klinički bolnički centar nije obračunao zatezne kamate na zakašnjela plaćanja Odredbom članka 29. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, i 78/15), propisano da dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice i zatezne kamate.

U sudskom sporu, pokrenutom 2003. radi naknade štete, Klinički bolnički centar je tužen kao prvotuženi zajedno sa zaposlenicom druge zdravstvene ustanove kao drugotuženicom. Pravomoćnom presudom, donesenom u listopadu 2015., tuženicima je naloženo solidarno isplatiti tužiteljima iznos od 529.050,65 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na navedeni iznos te troškove parničnog postupka. Klinički bolnički centar je, prema zahtjevu punomoćnika tužitelja, u ožujku 2016. isplatio ukupni iznos od 833.324,00 kn, međutim nije poduzimao mjere u cilju utvrđivanja obveza i naplate od drugotužene, iako je obveza isplate navedenog iznosa solidarna. Također, u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra nisu evidentirana potraživanja po navedenoj osnovi.

Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Odredbom članka 47. Zakona o proračunu propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Klinički bolnički centar je koncem 2016. donio Procedure naplate potraživanja kojim su utvrđene nadležnosti, aktivnosti i rokovi za naplatu potraživanja za zdravstvene usluge od fizičkih osoba. Utvrđen je rok za slanje opomene od 15 dana nakon slanja računa te pokretanje postupka ovrhe 15 dana nakon slanja opomene. Mjere, nadležnosti i odgovornosti vezane uz naplatu ostalih potraživanja (zakup, usluge pružene drugim tijelima) nisu utvrđene.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti s HZZO-om potraživanja koja se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja te4 ostala potraživanja koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka.

Predlaže se potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih evidentirati na posebnom analitičkim računima u okviru računa potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nalaže se obračun zateznih kamata na zakašnjela plaćanja.

Nalaže se utvrditi iznos potraživanja od drugotužene u vezi s plaćenom naknadom štete po sudskoj presudi u iznosu 833.324,00 kn. S obzirom da Klinički bolnički centar nije u prošlom razdoblju poduzimao pravodobno mjere naplate te je naplata većeg dijela potraživanja neizvjesna, Državni ured za reviziju predlaže sastaviti sveobuhvatne procedure kojim bi se, između ostalog, utvrdile nadležnosti, postupanje koje prethodi naplati potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate (rokovi slanja opomena, ovrha i tužbi, obračun i evidentiranje kamata te praćenje naplate po poduzetim mjerama) za ukupna potraživanja.

Budući su u nekim slučajevima troškovi pokretanja postupka ovrhe i sudski troškovi nesrazmjerni visini potraživanja (trošak pokretanja postupka veći od iznosa potraživanja), potrebno je utvrditi kriterije, odnosno iznose potraživanja do kojih nije opravdano pokretati postupak prisilne naplate te postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća (potraživanja od trgovačkih društava nad kojim je okončan stečajni postupak, potraživanja koja nemaju pravni temelj i drugo). U vezi s potraživanjima za koje nisu pravodobno poduzimane raspoložive mjere naplate, a proteklo je više od pet godina od njihove dospelosti, skreće se pozornost odredbu članka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 3/18), kojom je propisano da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir: kašnjenje u naplati preko godine dana; pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom; ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi 50 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi 100 %.

- 6.2. *Klinički bolnički centar obrazlaže da stručne službe kontinuirano usklađuju otvorena potraživanja sa stručnim službama HZZO-a te će u narednom razdoblju uložiti dodatne napore kako bi se uskladila navedena potraživanja. Od 1. siječnja 2018., potraživanja od HZZO-a za više izvršene usluge od ugovorenih, evidentiraju se na posebnim analitičkim računima, u okviru računa potraživanja i obračunanih prihoda. Navodi da su nenaplativa potraživanja od izvoditelja radova za ugovorene kazne u vezi s rokovima okončanja radova u iznosu 532.944,00 kn, koja su evidentirana u 2016. na računu podskupine 168, otpisana 31. listopada 2017., sukladno odluci Upravnog vijeća. Nadalje, navodi da su koncem 2016. usvojene Procedure naplate potraživanja kojima su utvrđene nadležnosti, aktivnosti i rokovi za naplatu potraživanja za zdravstvene usluge od fizičkih osoba. Utvrđen je rok za slanje opomene 15 dana nakon slanja računa te pokretanje postupka ovrhe 15 dana nakon slanja opomene. Mjere, nadležnosti i odgovornosti u vezi s naplatom ostalih potraživanja (zakup, usluge pružene drugim tijelima) nisu utvrđene navedenim Procedurama, ali je sukladno prijedlogu Državnog ureda za reviziju u tijeku izrada dopune postojeće Procedure kako bi bila sveobuhvatna. Sukladno najboljoj poslovnoj praksi, posebna pozornost će se posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.*

Sukladno prijedlogu Državnog ureda za reviziju, u vezi s potraživanjima za koja nisu pravodobno poduzimane raspoložive mjere naplate, a proteklo je više od pet godina od njihove dospelosti, Klinički bolnički centar će početi provoditi propisane korekcije u poslovnim knjigama prema odredbama članka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

7. Imovina

7.1. Ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu 1.533.142.791,00 kn, a vrijednosno značajnija se odnosi na građevinske objekte u iznosu 799.463.574,00 kn, financijsku imovinu u iznosu 418.617.720,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 148.908.732,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 74.981.233,00 kn i zemljište u iznosu 70.572.778,00 kn.

- Ulaganja u elektroenergetski sustav

U okviru nefinancijske imovine u pripremi, između ostalog, evidentirana su ulaganja u projekt izgradnja i proširenju elektroenergetskog sustava (dalje u tekstu: Projekt), zbog proširenja i dogradnje građevinskih objekata na lokaciji Rebro. Klinički bolnički centar je koncem 2006. zaključio s društvima Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje u tekstu: HEP) i Toplinarstvom okvirni ugovor o realizaciji Projekta. Okvirni ugovor je zaključen po prethodno pribavljenoj suglasnosti Vlade Republike Hrvatske za ulaganja u Projekt u iznosu 53.530.000,00 kn. Ugovoreno je da će Toplinarstvo, kao nositelj svih aktivnosti sukladno ugovoru, financirati realizaciju Projekta u iznosu 53.530.000,00 kn (u kojem je uključen porez na dodanu vrijednost), koji se može uvećati do 2,0 % (do 54.600.600,00 kn). Toplinarstvo se obvezalo snositi troškove iznad navedenih u visini 2,0 %, osim u slučaju da su troškovi veći zbog radova ispod zemlje. Toplinarstvo se obvezalo u navedenom iznosu izgraditi potrebne energetske objekte, sanirati i prilagoditi postojeće objekte novonastalim potrebama te nabaviti i ugraditi opremu i vodove potrebne za razvod energije od energetskih objekata do mjesta za predaju energije.

Ugovoreno je da će se na dan puštanja u rad svakog energetskog objekta sastaviti zapisnik u kojem će se navesti koja je oprema ugrađena te da će Toplinarstvo ispostavljati mjesečne račune za opskrbu energijom, s tim da će se kao jedan od kalkulativnih elemenata cijene energije uzeti i iznos ulaganja. Nadalje, ugovoreno je da se za potrebe izdavanja računa, ispostavljenih prije konačno sporazumno utvrđene vrijednosti ulaganja, kao mjerodavni podaci uzimaju podaci koje prezentira Toplinarstvo.

Prema terminskom planu, koji je sastavni dio okvirnog ugovora sve ugovorene aktivnosti su se trebale okončati u roku od 420 dana od potpisa okvirnog ugovora, odnosno do ožujka 2008. Prema planu amortizacije ulaganja, predviđena je linearna otplata ulaganja u jednakim mjesečnim iznosima od 297.389,00 kn, odnosno godišnjem iznosu od 3.568.670,00 kn, u razdoblju od 15 godina, koje počinje teći početkom opskrbe električnom i toplinskom energijom.

Također, ugovoreno je da će Toplinarstvo i Klinički bolnički centar zaključiti ugovor o opskrbi električnom i toplinskom energijom i transformaciji u potrebne oblike energije (dalje u tekstu: ugovor o opskrbi) te ostale povezane ugovore. Ugovor o opskrbi je zaključen u lipnju 2007.

Navedenim ugovorom detaljnije su regulirana međusobna prava i obveze te uvjeti pod kojim će Toplinarstvo opskrbljivati Klinički bolnički centar električnom i toplinskom energijom i pružati usluge transformacije energije na lokaciji Rebro. Ugovoreno je da Toplinarstvo, u okviru cijene za prodanu električnu i toplinsku energiju, ostvaruje zaradu, odnosno dobit koja je definirana ciljanom internom stopom rentabilnosti projekta u visini 10,5 % (IRR – diskontna stopa koja izjednačava sadašnju vrijednost očekivanih novčanih izdataka, odnosno troškova investicije sa sadašnjom vrijednosti očekivanih novčanih primitaka od investicije) u ugovorenom razdoblju od 15 godina.

Ulaganja Toplinarstva, okvirnim ugovorom, ugovorena su kao predujam u ukupnom iznosu, te se obračun dobiti u skladu s ugovorom obračunava na ukupna ulaganja od početka realizacije Projekta (studenog 2006.), iako je realizacija Projekta, odnosno ulaganja Toplinarstva ugovoreno od studenog 2006. do ožujka 2008. Međutim, realizacija Projekta, odnosno stvarana ulaganja Toplinarstva obavljena su od 2006. do 2011.

Zapisnik o početku realizacije Projekta, zapisnik o okončanju Projekta, kao ni zapisnik o početku isporuke električne i toplinske energije nisu sastavljeni te nije moguće utvrditi od kojeg dana je trebalo obračunavati povrat ulaganja i dobit. Također, zapisnički nije utvrđen iznos ulaganja, odnosno iznos obveza Kliničkog bolničkog centra prema Toplinarstvu. Prema izvještaju Toplinarstva o realizaciji Projekta (datum nije naveden), izvršeni su radovi i usluge vezane uz Projekt, odnosno ulaganja Toplinarstva iznose 55.786.601,00 kn, od čega se na ugovorene radove odnosi 52.929.142,00 kn, a na dodatne radove 2.587.459,00 kn.

Toplinarstvo se okvirnim ugovorom obvezalo financirati Projekt u iznosu 53.530.000,00 kn, u kojem je obuhvaćen i porez na dodanu vrijednost te obračunavati povrat ulaganja u godišnjem iznosu od 3.568.670,00 kn, odnosno kroz razdoblje od 15 godina u iznosu od 53.530.000,00 kn. Međutim, Toplinarstvo je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, a povrat ulaganja se, prema okvirnom ugovoru i ugovoru o opskrbi, obračunava u cijeni energije te se na iznos povrata ulaganja obračunava porez na dodanu vrijednost. Zbog navedenog, iznos ulaganja se kod povrata uvećava za porez na dodanu vrijednost te iznosi 66.912.500,00 kn, a ne 53.530.000,00 kn kako je ugovoreno okvirnim ugovorom i utvrđeno u suglasnosti Vlade Republike Hrvatske. Zarada, odnosno dobit Toplinarstva na navedena ulaganja, nije ugovorena okvirnim ugovorom (kojim su definirana ulaganja i povrat ulaganja), nego ugovorom o opskrbi.

U prilogu ugovora o opskrbi su utvrđeni elementi i formula za izračun dobiti, čijom primjenom mjesečni iznos dobiti iznosi 12.500,00 kn u cijeni električne i 236.559,00 kn u cijeni toplinske energije, odnosno ukupno 249.059,00 kn mjesečno te ukupna dobit, prema navedenom načinu obračuna, kroz razdoblje od 15 godina (2006. - 2021.) iznosi 44.830.640,00 kn, odnosno 56.038.301,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Način obračuna dobiti, u slučaju da se povrat ulaganja ne obavlja linearno, odnosno u jednakim mjesečnim iznosima kroz 15 godina (od 2006. do 2021.), okvirnim ugovorom i ugovorom o opskrbi nije utvrđen.

Dobit se također ne obračunava na ugovoreni način, ugovorenim dinamikom i iznosima. Naime, ukupni iznos dobiti se obračunava u okviru obračuna toplinske energije, a prema prilogu ugovora o opskrbi, dobit se trebala obračunavati dijelom u okviru električne i dijelom u okviru toplinske energije.

Iz računa i ostale dokumentacije nije moguće utvrditi na koji način je utvrđen iznos dobiti, koja se obračunava od studenoga 2006. i to: za studeni 2006. u iznosu 26.515,17 kn, prosinac 2006. u iznosu 39.819,72 kn, siječanj 2007. u iznosu 47.578,32 kn, veljaču 2007. u iznosu 45.823,97 kn, ožujak 2007. u iznosu 45.330,56 kn, travanj 2007. u iznosu 23.905,58 kn, svibanj 2007. u iznosu 19.311,38 kn, lipanj 2007. u iznosu 30.350,49 kn, od srpnja do prosinca 2007. u mjesečnom iznosu od 50.834,52 kn, u siječnju i veljači 2008. u mjesečnom iznosu od 48.064,68 kn, od ožujka 2008. do konca 2015. u mjesečnom iznosu od 112.202,84, kn, a od siječnja 2016. dobit Toplinarstva obračunavala se u mjesečnom iznosu od 1.051.678,20 kn, sve bez poreza na dodanu vrijednost. Prema podacima Toplinarstva, do konca 2016., dobit Toplinarstva je obračunana i plaćena u ukupnom iznosu od 23.846.975,00 kn, odnosno 29.808.718,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Također, prema podacima Toplinarstva (koji nisu ovjereni), od 2017. do veljače 2021., dobit se obračunava na ulaganja u iznosu 55.786.601,00 kn (1.179.817,00 kn mjesečno, odnosno 1.474.771,00 kn s porezom na dodanu vrijednost). Sukladno navedenom izračunu, projekcija ukupne dobiti za ugovoreno razdoblje (2006. do 2021.) iznosi 115.345.461,00 kn, što je za 59.307.160,00 kn ili 105,8 % više od iznosa dobiti utvrđenog primjenom elemenata i formula iz priloga ugovora o opskrbi (56.038.301,00 kn).

U analizi ispostavljenih računa, koju je u travnju 2015., na zahtjev Kliničkog bolničkog centra sastavio Energetski institut Hrvoje Požar (koji je bio i konzultant pri izradi okvirnog ugovora) je navedeno da je u trenutku izrade izvještaja, u otplati 18.758.362,00 kn (dio ulaganja Toplinarstva koje je Klinički bolnički centar odobrio) te da je Klinički bolnički centar zaprimio od Toplinarstva dodatne račune izvoditelja radova i usluga (Toplinarstvo je povjerilo radove i usluge vanjskim izvoditeljima) u iznosu od 32.825.457,00 kn, koji još nisu odobreni i stavljeni u otplatu, odnosno ispostavljeni su računi u ukupnom iznosu od 51.583.819,00 kn. Nadalje, navedeno je da Toplinarstvo ima u pripremi račune koji još nisu predani u iznosu od 1.464.801,70 kn (nisu ispunjeni svi tehnički i proceduralni uvjeti nužni za funkcioniranje takvih sustava), odnosno ukupno ulaganja Toplinarstva iznose 53.048.621,00 kn, što je za 2.737.980,00 kn manje od iznosa utvrđenog u izvještaju Toplinarstva. Iz izvještaja Instituta je također vidljivo da ulaganja nisu okončana do ožujka 2008., kako je ugovoreno, nego u 2011. (zadnji računi izvoditelja radova ispostavljeni u 2011.).

Iz računa za toplinsku energiju, koje mjesečno ispostavlja Toplinarstvo (u kojima je osim troška električne i toplinske energije obuhvaćen i povrat ulaganja i dobit Toplinarstva) te pomoćnih evidencija je vidljivo da se obračun povrata ulaganja ne obavlja u skladu s ugovorenim dinamikom, odnosno linearno u mjesečnim iznosima od 297.389,00 kn. Od studenoga 2006. (od kada se obračunava povrat ulaganja) do veljače 2008., povrat ulaganja je obračunan u mjesečnim iznosima od 45.949,86 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Od ožujka 2008. do konca 2015., povrat ulaganja je obračunan u mjesečnim iznosima od 112.202,84 kn, a od siječnja 2016., povrat ulaganja se obračunava u mjesečnim iznosima od 587.135,90 kn. Do konca 2016. izvršen je povrat ulaganja u iznosu 17.680.459,00 kn, odnosno 22.100.573,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Nadalje, povrat ulaganja i dobit se obračunava od studenoga 2006., što nije u skladu s okvirnim ugovorom (zaključenim u prosincu 2006.), kojim je ugovoreno da će se ulaganja nadoknaditi Toplinarstvu u razdoblju od 15 godina koje počinje teći od dana dovršetka prve faze izgradnje energetskih objekata.

Računi temeljem kojih se obavlja plaćanje, u kojima su iskazani cijena energije, povrat ulaganja te dobit, ovjereni su, međutim iz računa i ostale dokumentacije nije moguće utvrditi na koji način su utvrđeni iznosi povrata ulaganja i dobiti. Obračun iznosa ulaganja i dobiti na ulaganja koje Klinički bolnički centar plaća Toplinarstvu nije u skladu s odredbama okvirnog ugovora, kao ni s odredbama ugovora o opskrbi. Također nije u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske, kojom je Kliničkom bolničkom centru dana suglasnost za zaključenje okvirnog ugovora za ulaganja u iznosu 53.530.000,00 kn s uključenim porezom na dodanu vrijednost, a prema dosadašnjim uplatama i planom otplate do 2021., ukupni rashodi Kliničkog bolničkog centra u vezi s ulaganjima (povrat ulaganja i dobit) Toplinarstva iznose 185.078.715,00 kn, što je za 129.292.114,00 kn 231,8 % više od izvršenih ulaganja. Vođenje Projekta bez jasno utvrđenih troškova i financijskih obveza te praćenja tijeka ulaganja i stvaranja obveza, predstavlja rizik koji utječe na transparentnost projekta, planiranje rashoda, financijski rezultat i likvidnost. Plaćanje je trebalo obavljati na temelju računa, odnosno dokumentacije iz koje je vidljivo na temelju čega su utvrđeni iznosi iskazani na računima.

Iz navedenog proizlazi da Klinički bolnički centar vraća ulaganja Toplinarstva i plaća dobit na temelju obračuna Toplinarstva, iako iznos ulaganja, odnosno obveze Kliničkog bolničkog centra i datum od kojeg počinje otplata nisu sporazumno utvrđene u pisanom obliku, kako je utvrđeno okvirnim ugovorom.

S obzirom da zapisnički nije utvrđen datum okončanja Projekta i datum početka opskrbe toplinskom i električnom energijom, odnosno datum od kada počinje otplata ulaganja i plaćanje dobiti kako je ugovoreno, da zapisnički nije utvrđen iznos ulaganja, odnosno ukupne obveze Kliničkog bolničkog centra, da se otplata s osnove ulaganja i dobiti ne obavlja na ugovoreni način i ugovorenom dinamikom te da prema obračunu Toplinarstva, Klinički bolnički centar treba vratiti 185.078.715,00 kn za ulaganja u iznosu 55.786.601,00 kn, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti mjere u cilju zaključenja dodatka ugovoru kojim bi se trebao utvrditi iznos ulaganja te način financiranja po tržišnim uvjetima.

- Građevinski objekti

U okviru projekta Proširenje Rebra izgrađen je hotel, čija je gradnja financirana iz kreditnih sredstava, a otplata se obavlja iz sredstava državnog proračuna umanjenim za iznos sredstava ostvarenih od zakupa hotela. Iz dokumentacije nije moguće utvrditi iznos ulaganja s obzirom da je vrijednost hotela i upravne zgrade evidentirana u jednom iznosu. S obzirom da je hotel dan u zakup, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi trebalo utvrditi iznos ulaganja, uzimajući u obzir i troškove financiranja, kako bi se utvrdilo razdoblje povrata ulaganja prihodima od zakupa.

Koncem rujna 2010., na temelju suglasnosti Vlade Republike Hrvatske i provedenog javnog nadmetanja, zaključen je s trgovačkim društvom ugovor o zakupu navedenog hotela. Prema ugovoru, predmet zakupa je 60 hotelskih soba s pratećim prostorom ukupne površine 3 130 m², prostor u roh-bau izvedbi površine 1 900 m², prostor površine 815 m² na galeriji s deset odvojenih prostora te vanjski prostor u prizemlju s natkrivenom terasom površine 786 m². Ugovorom je dana mogućnost davanja prostora u podzakup drugim gospodarskim subjektima. Ugovor je zaključen na rok od 20 godina, a zakupnina je ugovorena u kunskoj protuvrijednosti 56.500 EUR-a mjesečno, uz plaćanje režijskih troškova.

Odlukom iz srpnja 2016., Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra odobrilo je realizaciju projekta osnivanja korporativnog vrtića (za smještaj djece zaposlenika u jaslicama i vrtiću) u dijelu prostora koji je dan u zakup ugovorom o zakupu hotela. U skladu s navedenim, sa zakupoprimcem hotela je 29. kolovoza 2016. zaključen dodatak ugovoru o zakupu, kojim je iz zakupa izuzet prostor na galeriji površine 815 m² i dio poslovnog prostora u roh-bau površine 143,59 m² te je zakupnina umanjena za 8.167,75 EUR mjesečno (s 56.500 EUR na 48.332,25 EUR). Isti dan je zaključen s Gradom ugovor o suradnji Kliničkog bolničkog centra i Grada, kojim je ugovoreno da Klinički bolnički centar daje Gradu na korištenje, bez naknade, poslovni prostor površine približno 145 m² u prizemlju i 1 200 m² na galeriji te pripadajući vanjski prostor za potrebe dječjeg igrališta površine približno 2 500 m². Klinički bolnički centar je ovlastio Grad da navedeni prostor uredi i opremi za potrebe predškolskog odgoja i obrazovanja. Ugovoreno je da osim navedene površine korisnik ima pravo koristiti zajedničke prostorije i uređaje u zgradi (iz ugovora nije vidljivo koji su to zajednički prostori i uređaji). Grad se obvezao snositi režijske troškove i troškove tekućeg održavanja, dok troškove investicijskog održavanja i troškove tekućeg održavanja zajedničkog prostora nije obvezan snositi, odnosno navedene troškove snosi Klinički bolnički centar. Ugovor je zaključen na rok od 15 godina od dana potpisa. Do dana obavljanja revizije (studeni 2017.) primopredaja navedenog prostora nije obavljena te nisu počeli radovi u vezi s uređenjem i opremanjem dječjeg vrtića.

Površine prostora izuzete iz ugovora o zakupa Hotela i prostora danog na korištenje Gradu se razlikuju. Naime, iz ugovora o zakupu Hotela izuzet je prostor na galeriji površine 815 m² te prostor u prizemlju površine 143,59 m², a Gradu je dan prostor u prizemlju površine 145 m² i prostor na galeriji površine 1 200 m².

Iz navedenog je vidljivo da su, zbog izuzimanja iz zakupa prostora koji je dan bez naknade Gradu, od kolovoza 2016., umanjeni prihodi od zakupa hotela za 8 167,75 EUR mjesečno, odnosno približno 735.000,00 kn godišnje, da su za navedeni iznos povećane kreditne obveze koje se podmiruju iz državnog proračuna, da se prostor koji je izuzet iz zakupa ne koristi jer uređenje i opremanje prostora za potrebe vrtića nije započeto.

S obzirom na različite površine prostora koji je izuzet iz ugovora o zakupu Hotela i prostora koji je dan na korištenje Gradu za potrebe dječjeg vrtića, Državni ured za reviziju predlaže utvrditi stvarnu površinu hotela koja je dana u zakup, kao i površinu koja je dana na korištenje Gradu. Također, predlaže se poduzeti mjere u cilju realizacije odluke Upravnog vijeća u vezi s osnivanjem vrtića za smještaj djece zaposlenika Kliničkog bolničkog centra.

- Zemljište i stanovi

U poslovnim knjigama je evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost zemljišta u iznosu 70.572.778,00 kn. Podaci o pojedinim zemljištima evidentirani u poslovnim knjigama razlikuju se od podataka iskazanih u zemljišnim knjigama i katastru. U okviru vrijednosti zemljišta, evidentirano je zemljište u iznosu 11.776.162,00 kn u Zagrebu na lokaciji Kozjak, Rebar i Barutanski jarak, čija površina prema podacima iz katastra iznosi 55 222 m², dok je prema podacima iz poslovnih knjiga površina navedenog zemljišta 77 434 m². Prema posjedovnom listu navedeno je zemljište u posjedu Kliničkog bolničkog centra.

Prema izvratku iz zemljišnih knjiga vlasnici zemljišnih čestica na predmetnoj lokaciji su slijednici Ravnateljstva ustanove Medicinskog fakulteta Zagreb (u okviru kojeg je do 1965. poslovala bolnica Rebro) i Tržne uprave Općine Maksimir, te Grada. Klinički bolnički centar navedeno zemljište, koje predstavlja javnu zelenu površinu, ne koristi, osim što obavlja povremeno uređenje (košnju trave). Bolnički objekti Kliničkog bolničkog centra na lokaciji Zagreb, Šalata, izgrađeni su na zemljištu za koje je u posjedovnim i vlasničkim listovima upisan je posjed, odnosno vlasništvo Medicinskog fakulteta, Zagreb. U poslovnim knjigama nisu evidentirane nekretnine na Rabu koje su, prema izvratku iz zemljišnih knjiga, vlasništvo Kliničkog bolničkog centra, a obuhvaćaju zemljište i građevinske objekte ukupne površine 3 338 m². Navedene nekretnine Klinički bolnički centar ne koristi. Također, ne koristi zemljište na lokaciji Plešivica (pored Jastrebarskog) površine 3 700 čhv, za koje je u zemljišnim knjigama upisano vlasništvo Kliničkog bolničkog centra.

Podaci o stanovima u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra, evidentirani u poslovnim knjigama, pomoćnim evidencijama i zemljišnim knjigama nisu usklađeni. U poslovnim knjigama je evidentirano 13 stanova ukupne vrijednosti u iznosu 807.756,00 kn. Prema popisu nekretnina, sastavljenom od službe za pravne poslove, u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra je 21 stan, od čega za 20 stanova Klinički bolnički centar nije upisan u zemljišne knjige kao vlasnik, dok je za jedan stan vlasništvo Kliničkog bolničkog centra upisano u knjigu položenih ugovora. Iz navedenoga proizlazi da u poslovnim knjigama nije evidentirano osam stanova, od toga pet u Zagrebu te tri na otoku Rabu, koji su prema podacima pravne službe u vlasništvu Kliničkog bolničkog centra. Prema podacima, jedanaest stanova dano je u najam ili su zaključeni ugovori o čuvanju stanova bez naknade, a preostali stanovi su, prema obrazloženju, prazni ili bespravno useljeni. Prihodi od najamnina u 2016. iznosili su 19.950,00 kn, dok su potraživanja za najamnine koncem godine iznosila 10.242,00 kn.

Podaci o nekretninama nisu dostavljeni Ministarstvu državne imovine, odnosno u Registar državne imovine, što nije u skladu s odredbom članka 61. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17). Navedenom odredbom je utvrđeno da sva državna tijela, trgovačka društva i pravne osobe s javnim ovlastima, a koja na bilo koji način upravljaju i raspolazu imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske te ustanove kojima je jedan od osnivača Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske imaju obvezu dostaviti u Središnji registar sve podatke vezane uz promjene u vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao i vlasničkim pravima na dionicama i poslovnim udjelima, bez odgode, a najkasnije u roku 15 dana od izvršene promjene.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti mjere u cilju utvrđivanja vlasništva Kliničkog bolničkog centra na zemljištima, stanovima i drugim nekretninama te upisati pravo vlasništva u zemljišne knjige i provesti odgovarajuća evidentiranja u poslovnim knjigama. Predlaže se za nekretnine koje se ne koriste poduzeti aktivnosti za njihovo stavljanje u funkciju prema utvrđenoj namjeni (zakup, prodaja i druge namjene).

Državni ured za reviziju nalaže Ministarstvu državne imovine dostaviti podatke za potrebe vođenja Središnjeg registra državne imovine, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Novčana sredstva

U okviru novčanih sredstava evidentirana su devizna sredstva u iznosu 5.503.462,00 kn (kunska protuvrijednost 745.830 EUR). Odnose se na neiskorištena kreditna sredstva, koja su u srpnju 2007., na temelju trećeg dodatka ugovoru iz 2003., zaključenog između Kliničkog bolničkog centra (korisnika kredita), Ministarstva financija (jamca) i tri poslovne banke, povučena na devizni račun.

Iz navedenog proizlazi da Klinički bolnički centar ima deponirana neiskorištena kreditna sredstva za kredit koji je u otplati.

S obzirom na iznos dospjelih obveza, a da su neiskorištena kreditna sredstva (za kredit koji je u otplati) deponirana na računu od 2007., Državni ured za reviziju je mišljenja da Klinički bolnički centar nije postupio u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, osobito u skladu s načelom ekonomičnost, učinkovitosti i djelotvornosti.

- 7.2. *U vezi s ulaganjima u elektroenergetski sustav, Klinički bolnički centar ističe da je koncem 2017. angažirano Odvjetničko društvo Smolčić i partneri, koje je odmah pokrenulo postupak temeljem članka 11. stavka 2. Okvirnog ugovora, koji su 4. prosinca 2006. zaključili HEP, Toplinarstvo i Klinički bolnički centar. U tom smislu održano je više sastanaka te je zatraženo od Toplinarstva da poštuje odredbu C), točka 2. Preambule Okvirnog ugovora, koja obvezuje Toplinarstvo na osnivanje troškovnog centra za realizaciju ugovora i vođenje odvojenog računovodstva kako bi Klinički bolnički centar mogao financijski pratiti provedbu svih ugovorenih aktivnosti koje proizlaze iz Okvirnog ugovora i drugih povezanih ugovora. Ukoliko u razumnom roku navedeno ne bude dostavljeno i predmetni prijedor riješen nagodbom, pokrenuti će se odgovarajući sudski ili arbitražni postupak.*
- U vezi s utvrđivanjem vlasništva na zemljištima i stanovima, Klinički bolnički centar navodi da je pokrenuo aktivnosti u cilju potpunog utvrđivanja vlasništva na zemljištima, stanovima i drugim nekretninama te upisa prava vlasništva u zemljišne knjige. Nadalje, navodi da nakon što Služba za pravne poslove ishodi svu potrebnu dokumentaciju, provest će se odgovarajuća evidentiranja u poslovnim knjigama. Također, navodi da će se, sukladno prijedlogu Državnog ureda za reviziju, za nekretnine koje se ne koriste poduzeti aktivnosti za njihovo stavljanje u funkciju prema utvrđenoj namjeni (zakup, prodaja i druge namjene). Navodi da je nakon provedenog postupka nabave 29. studenoga 2017. izdana narudžbenica broj NAR1777484 tvrtki Zagreb nekretnine d.o.o., za uslugu procjene nekretnina Kliničkog bolničkog centra. Prodajom, zakupom ili koncesijom navedenih nekretnina planira se sufinanciranje 3. faza Projekta razvoja Kliničkog bolničkog centra.*
- U vezi s dostavom podataka u Registar državne imovine navodi da će Služba dugotrajne imovine, u suradnji sa Službom za pravne poslove, dostaviti podatke Ministarstvu državne imovine.*
- U vezi s neutrošenim kreditnim sredstvima, navodi da je donošenjem Odluke o imenovanju stručno savjetodavne grupe, 21. lipnja 2017., započeo predmet nabave izvođenje radova na spojnom hodniku Rebro-Jordanovac ukupne procijenjene vrijednosti nabave 5.520.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Objava je poslana 30. lipnja 2017. u EOJN pod brojem 2017/S 0F2-0013772 radi provođenja otvorenog postupka nabave za izvođenje radova na spojnom hodniku Rebro-Jordanovac.*

Po završetku otvorenog postupka javne nabave, 3. listopada 2017., zaključen je ugovor za nabavu radova na spojnom hodniku Rebro-Jordanovac u iznosu 5.510.754,00 kn. Sredstva za ove radove odnose se na neiskorištena kreditna sredstva, koja su u srpnju 2007. povučena na devizni račun.

8. Obveze

- 8.1. Ukupne obveze, iskazane koncem 2016. u iznosu 1.386.456.781,00 kn, veće su za 111.949.294,00 kn ili 8,8 % od iskazanih početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 877.181.671,00 kn, za kredite u iznosu 495.916.684,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 13.358.426,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za lijekove u iznosu 446.631.138,00 kn, potrošni medicinski materijal u iznosu 250.616.811,00 kn i obveze za plaće zaposlenih u iznosu 64.367.577,00 kn (plaća za prosinac 2016.). Dospjele su obveze u iznosu 643.966.431,00 kn, od čega se na obveze s prekoračenjem roka dospijeća do 60 dana odnosi 132.006.014,00 kn, od 61 do 180 dana 278.508.910,00 kn, a preko 181 dan se odnosi 233.451.507,00 kn. Vrijednosno najznačajnije dospjele obveze, odnose se na obveze za lijekove te potrošni medicinski materijal u iznosu 636.901.422,00 kn, od čega se na obveze s prekoračenjem roka dospijeća dužim od 181 dan odnosi 230.494.032,00 kn.

Manjak prihoda za 2016. iskazan je u iznosu 197.386.108,00 kn. Iz prošlog razdoblja prenesen je manjak prihoda u iznosu 672.808.514,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda u iznosu 870.194.622,00 kn.

Vlada Republike Hrvatske je u 2013. donijela Odluku o sanaciji Kliničkog bolničkog centra (Narodne novine 35/13), kojom je utvrđeno da se postupak sanacije provodi radi nemogućnosti pokrivanja nastalog gubitka i ispunjavanja novčanih obveza u zakonom utvrđenim rokovima te da u postupak sanacije ulaze obveze utvrđene na koncem 2012. Tijekom 2013. i 2014., u postupku sanacije podmirene su obveze bolnice prema dobavljačima u iznosu 670.984.843,00 kn.

Iako su u postupku sanacije utrošena značajna sredstva za podmirenje obveza prema dobavljačima, dospjele obveze su i nadalje značajne i bilježe trend rasta te su koncem 2016. iznose 643.966.431,00 kn. Navedeno je, između ostaloga, posljedica rashoda za zdravstvene usluge koje su izvršene u iznosu većem od ugovorenih, a koje HZZO ne priznaje te nisu plaćene. Potraživanja za više izvršene usluge od ugovorenih koncem 2016. iskazana su u iznosu 218.960.038,00 kn. Na rezultate poslovanja utjecali su i troškovi u vezi s ulaganjima u elektroenergetski sustav, koji su u 2016. povećani, a obračunavaju se u cijeni toplinske energije. U cilju smanjenja troškova poslovanja, upravno i stručno vijeće Kliničkog bolničkog centra je tijekom 2016. utvrdilo mjesečne planove potrošnje lijekova i potrošnog medicinskog materijala po klinikama i zavodima te se kontinuirano prati potrošnja, a u slučaju prekoračenja donose se planovi za otklanjanje nepravilnosti, odnosno prekoračenja planiranih sredstava.

S obzirom da su usprkos poduzetim mjerama, obveze i nadalje značajne, Državni ured z reviziju predlaže donošenje akcijskog plana o načinu podmirenja obveza i pokriću manjka prihoda na temelju analize postojećeg financijskog stanja.

Također, predlaže se donošenje prijedloga mjera za otklanjanje uzroka nastanka negativnog poslovanja. Na donošenje navedenih dokumenta upućuje i Uputa Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2018. – 2020. Također, predlaže se pratiti provođenje mjera iz akcijskog plana i obavještavati Upravni odbor.

8.2. *Klinički bolnički centar navodi da je, sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač RH za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala te uputi Ministarstva zdravstva, Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra donijelo Prijedlog mjera za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja i stabilno održivo poslovanje te je navedeni prijedlog poslan Ministarstvu zdravstva 8. siječnja 2018.*

9. Javna nabava

9.1. Planom nabave za 2016. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 1.290.413.968,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2016. te registar ugovora i okvirnih sporazuma je objavljen na internetskim stranicama Kliničkog bolničkog centra u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2016., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 356 ugovora o nabavi roba u vrijednosti 149.484.740,00 kn i 32 ugovora o nabavi usluga u vrijednosti 31.958.417,00 kn, 168 okvirnih sporazuma o nabavi roba i usluga u vrijednosti 960.923.253,00 kn (162 za nabavu roba u vrijednosti 953.077.289,00 i šest za nabavu usluga u vrijednosti 7.845.964,00 kn) te jedan ugovor za nabavu usluga u vrijednosti 1.384.224,00 kn zaključen u pregovaračkom postupku bez prethodne objave i jedan ugovor za nabavu usluga u vrijednosti 386.750,00 kn iz dodatka II B. navedenog Zakona. Nabavljene su robe i usluge procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radovi procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn u ukupnoj vrijednosti 42.390.100,00 kn. Tijekom 2016. Klinički bolnički centar je poništio 22 postupaka nabave, a u 67 postupaka poništene su pojedine grupe nabave. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave poništila je devet odluka o odabiru ponuditelja i tri postupka nabave.

Klinički bolnički centar je na temelju provedenih postupaka javne nabave zaključio 82 okvirna sporazuma za zajedničku nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 207.912.068,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (od čega 52 ugovora za nabavu lijekova u vrijednosti 101.384.760,00 kn i 30 ugovora za nabavu medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 105.277.308,00 kn). Navedeni okvirni sporazumi su zaključeni prema Odluci ministra zdravstva o izmjeni i dopuni Odluke o nastavku zajedničke nabave iz rujna 2015. Na temelju sporazuma koje je zaključio Klinički bolnički centar i druge ustanove (koje su provodile postupke zajedničke nabave) zaključena su 82 ugovora u iznosu 40.632.968,00 kn.

Nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 143.517.142,00 kn obavljena je bez propisanih postupaka javne nabave jer nisu zaključeni ili nisu pravodobno zaključeni sporazumi za zajedničku javnu nabavu koju je trebao provesti Klinički bolnički centar i ostale zdravstvene ustanove koje su, Odlukom o zajedničkoj nabavi, odnosno Odlukom o nastavku zajedničke nabave iz 2015., bile obvezne provesti postupke za zajedničku nabavu. Prema navedenim odlukama, Klinički bolnički centar je bio zadužen za provođenje javne nabave za: sve lijekove uvrštene na liste HZZO-a, koji imaju generičke paralele, ugradbeni i potrošni materijal za oftamologiju i neurokirurgiju, laparoskopske instrumente, potrošni materijal za elektrokirurgiju, potrošni materijal za endoskopsiju i endoskopske aparate, potrošni materijal za citostatske postupke te elektrostimulatore srca. Klinički bolnički centar je prve okvirne sporazume za zajedničku nabavu zaključio koncem kolovoza 2016., a postupci za zajedničku nabavu su obavljani i tijekom čitave 2017. Prema, obrazloženju, Klinički bolnički centar nije pravodobno proveo postupke za zajedničku nabavu zbog složenosti oko pripreme dokumentacije za nadmetanje, izmjena odluka o zajedničkoj nabavi od strane Ministarstva, te zbog dugotrajnosti postupaka s obzirom da je dio postupka javne nabave poništen.

Za nabavu roba i usluga u vrijednosti 18.105.392,00 kn, koja obuhvaća nabavu usluga najma i pranja rublja u vrijednosti 9.477.470,00 kn, medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 7.520.737,00 kn, usluge najma, održavanja i korisničke potpore radiološkog sustava PACS u vrijednosti 849.750,00 kn i usluge održavanja laboratorijskog informacijskog sustava u vrijednosti 257.435,00 kn, nisu provedeni propisani postupci javne nabave.

Utvrđeno je da je u postupcima nabave robe i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn, u većem broju slučajeva, dostavljena jedna ponuda. U određenom broju slučajeva planirana je nabava robe i usluga u vrijednosti do 199.000,00 kn, odnosno do granične vrijednosti za koje nije obvezna primjena propisanih postupaka javne nabave, a nabava je ostvarena u iznosu većem od planiranog, odnosno u iznosu za koji je trebalo provesti jedan od postupaka javne nabave propisan odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za usluge najma rublja i pranja rublja, 9. travnja 2015. (tri dana prije isteka ugovora za navedene usluge), objavljen je poziv za javno nadmetanje u elektroničkom oglasniku javne nabave. Na dokumentaciju za nadmetanje je izjavljena žalba Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, koja je donijela odluku o poništenju. Na temelju žalbi na dokumentaciju za nadmetanje, Državna komisija za kontrolu postupaka nabave poništila je ponovljene pozive za javno nadmetanje objavljene u studenome 2015. i prosincu 2016.

Zbog nepravodobno započetog postupka javne nabave i nedovoljno pripremljene dokumentacije za nadmetanje nije odabran ponuditelj te je nabava usluga najma i pranja rublja u 2016. u vrijednosti 9.477.470,00 kn obavljana na temelju ugovora kojemu je istekao rok u travnju 2015.

S obzirom na značaj usluga najma i pranja rublja, odnosno štete koje bi nastale zbog onemogućavanja njihove nabave Klinički bolnički centar je trebao pravodobno pokrenuti postupak javne nabave.

Nadalje, planom nabave nisu realno planirana sredstva za nabavu usluga redovnog i izvanrednog održavanja BioNET LIS računalne aplikacije te nije proveden postupak nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Navedene usluge su procijenjene u vrijednosti 195.000,00 kn, a ugovorene su u vrijednosti 194.448,00 kn, odnosno u vrijednosti 243.060,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, bez provođenja postupka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi. Usluge su obavljene u vrijednosti 205.948,00 kn, odnosno 257.435,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. S obzirom da je vrijednost navedenih usluga veća od 200.000,00 kn trebalo je provesti postupak propisan odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Od početka 2017., na snazi je novi Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), kojim se, između ostalog, utvrđuju postupci i način javne nabave roba, radova i usluga te nabave roba i usluga u vrijednosti do 200.000,00 kn, kao i radova do 500.000,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno provoditi postupke javne nabave te više pozornosti posvetiti planiranju i pripremljenosti dokumentacije za nadmetanje kako bi se nabava obavljala prema propisima o javnoj nabavi.

- 9.2. *Klinički bolnički centar u očitovanju obrazlaže da je temeljem Izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 143/13), koje su stupile na snagu 10. prosinca 2013., a sukladno članku 18. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13), 22. siječnja 2014. donesen Postupnik bagatelne nabave, kojim se uređuje postupak koji prethodi nabavi roba i usluga procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn. Navodi da su, sukladno članku 7. Postupnika bagatelne nabave za nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti nabave jednake ili veće od 70.000,00 kn, tijekom 2016. provedeni postupci bagatelne nabave na način da je poslan poziv za dostavu ponuda na najmanje tri gospodarska subjekta. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja odnosno ekskluzivnosti određenih ponuditelja za hrvatsko tržište, poziv za dostavu ponuda upućen je samo jednom gospodarskom subjektu.*

U vezi s nabavom usluga pranja i najma rublja navodi da je Sanacijsko vijeće na 35. sjednici, održanoj 23. prosinca 2014., prihvatilo Plan nabave u okviru kojeg je planirana pozicija s evidencijskim brojem nabave 2.9.4.A.1 pod nazivom usluga pranja i najma rublja, procijenjene vrijednosti 37.800.000,00 kn, s ciljem zaključivanja okvirnog sporazuma za četverogodišnje razdoblje. Sanacijsko vijeće je na 55. izvanrednoj sjednici, održanoj 22. rujna 2015., donijelo Izmjene i dopune Plana nabave za 2015., kojim je smanjena procijenjena vrijednost nabave s 37.800.000,00 kn na 18.900.000,00 kn radi nastavka postupka javne nabave za usluge pranja i najma rublja s ciljem zaključivanja okvirnog sporazuma na dvije godine. Klinički bolnički centar je od 2014. do 2018. poduzeo niz radnji i postupaka s ciljem zaključivanja ugovora za pranje i najam rublja, ali zbog velikog broja žalbi i opstrukcije potencijalnih ponuditelja, ugovor nije zaključen.

U vezi s uslugama najma, održavanja i korisničke potpore PACS-a, Klinički bolnički centar obrazlaže da je 7. srpnja 2014., nakon otvorenog postupka javnog nadmetanja, zaključen Ugovor s tvrtkom Medic d.o.o., za jednogodišnji najam, održavanje i korisničku potporu PACS-a u iznosu 679.800,00 kn. Poziv za nadmetanje je objavljen 28. travnja 2015. u Elektroničkom oglasniku javne nabave RH pod brojem 2015/S 002-0018049.

Procijenjena vrijednost nabave za cjelokupni predmet nabave iznosila je 680.000,00 kn. Odluka o odabiru donesena je 17. srpnja 2015., kojom je odabrana Zajednica ponuditelja H.K.O. d.o.o. i Carestream Health SA. Dodatak ugovoru za jednogodišnji najam, održavanje i korisničku potporu PACS-a zaključen je 30. srpnja 2015., kojim su se stranke usuglasile da se ugovor zaključuje na određeno vrijeme od 7. srpnja 2014. do okončanja postupka nabave ove usluge, objavljenog u Elektroničkom oglasniku javne nabave. Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, 23. rujna 2015., poništena je Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja. Klinički bolnički centar je nakon ponovnog pregleda i ocjene ponuda, 21. listopada 2015., donio Odluku o odabiru, kojom je kao najpovoljniju ponudu odabrao ponovo ponudu zajednice ponuditelja H.K.O. d.o.o. i Carestream Health SA. Na predmetnu Odluku o odabiru, žalbu je 28. listopada 2015. izjavio Medic d.o.o., a 22. prosinca 2015. Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, poništena je Odluka o odabiru te je predmet vraćen naručitelju na ponovno postupanje. Klinički bolnički centar je 2. veljače 2016. donio Odluku o poništenju, kojom je poništio predmetni postupak javne nabave. Na navedenu Odluku, 15. veljače 2016. žalbu je izjavio Medic d.o.o., a 10. ožujka 2016., Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave poništena je Odluka o poništenju, donesena 2. veljače 2016. Postupajući po spomenutom Rješenju, naručitelj je nakon ponovnog pregleda i ocjene ponuda, 12. travnja 2016. donio Odluku o poništenju, kojom je poništen predmetni postupak javne nabave. Na navedenu Odluku, žalbu je Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave 19. travnja 2016. izjavio Medic d.o.o., a 19. svibnja 2016. Rješenjem Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave žalba je odbijena kao neosnovana. Upravno vijeće je 12. svibnja 2016. donijelo je Izmjene i dopune Plana nabave za 2016., kojim se mijenja vrsta postupka nabave i uvodi se novi evidencijski broj nabave 2.5.B.5, procijenjene vrijednosti nabave 198.000,00 kn radi provođenje postupka nabave za jednogodišnju uslugu najma, održavanja i korisničke potpore PACS-a. Stručno savjetodavna grupa za predmet nabave imenovana je 2. lipnja 2016. Tehničke konzultacije s potencijalnim ponuditeljima održane su 18. srpnja 2016., u cilju osiguranja i saznanja informacija za izradu konačnih tehničkih specifikacija za predmet nabave. Prijedlog za pokretanje postupka bagatelne nabave za jednogodišnji najam, održavanje i korisničku potporu PACS-potpisan je 22. srpnja 2016. Procijenjena vrijednost nabave za cjelokupni predmet nabave iznosi 198.000,00 kn. Nakon provedene bagatelne nabave, zaprimljene su dvije ponude (H.K.O. d.o.o. i Medic d.o.o.) koje je stručno povjerenstvo naručitelja za pregled i ocjenu ponuda ocijenilo prihvatljivima. Klinički bolnički centar i tvrtka Medic d.o.o. zaključili su 18. kolovoza 2016. ugovor o validaciji sustava PACS Impax 6.5. Ugovoren je postupak validacije od 1. do 30. rujna 2016. Nakon provedene validacije, 3. listopada 2016., sastavljeno je Izvješće o validaciji u kojem se navodi da sukladno tehničkoj specifikaciji, prikazani sustav ne zadovoljava potrebe Kliničkog bolničkog centra. Klinički bolnički centar i tvrtka H.K.O. d.o.o. zaključili su 4. listopada 2016. Ugovor o validaciji sustava PACS VUE PACS. Ugovoren je postupak validacije od 5. listopada do 4. studenoga 2016. Nakon provedene validacije sustava PACS VUE PACS, 7. studenoga 2016., sastavljeno je Izvješće o validaciji u kojem se navodi da sukladno tehničkoj specifikaciji, prikazani sustav koji je validiralo povjerenstvo za validaciju, po svim točkama tehničke specifikacije u vršnom opterećenju, zadovoljava potrebe Kliničkog bolničkog centra. Ugovor za jednogodišnju uslugu najma, održavanja i korisničke potpore sustava PACS s tvrtkom H.K.O. d.o.o. zaključen je 21. studenoga 2016.

U vezi s nalazom Državnog ureda za reviziju da planom nabave nisu realno planirana sredstva za nabavu usluga redovnog i izvanrednog održavanja BioNET LIS računalne aplikacije te nije proveden postupak nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, Klinički bolnički centar navodi da je 24. studenoga 2016. Upravno vijeće Kliničkog bolničkog centra, na 14. sjednici, donijelo Izmjene i dopune Plana nabave kojim je procijenjena vrijednost nabave povećana sa 70.000,00 kn na 195.000,00 kn radi provođenja postupka bagatelne nabave za jednogodišnju nabavu usluga redovnog i izvanrednog održavanja BioNET LIS računalne aplikacije. Ugovor za nabavu nadogradnje i jednogodišnjih usluga redovnog i izvanrednog održavanja BioNET LIS računalne aplikacije u iznosu 195.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost zaključen je 23. prosinca 2016., nakon provedenog postupka bagatelne nabave, sukladno Izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 143/13), koje su stupile na snagu 10. prosinca 2013., i Postupniku bagatelne nabave u Kliničkom bolničkom centru Klasa:1.8.1-14/1-1, od 22. siječnja 2014. Ukupna plaćanja po navedenom Ugovoru iznosila su 243.750,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, odnosno 195.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nadalje navodi da je tijekom 2016. provedeno 227 otvorenih postupaka javne nabave za preko 1 400 grupa predmeta nabave i 271 postupak bagatelne nabave sukladno Zakonu o javnoj nabavi te Postupniku bagatelne nabave u Kliničkom bolničkom centru. Ističe da za predmete nabave procijenjene vrijednosti nabave jednake ili veće od 70.000,00 kn, Klinički bolnički centar kontinuirano provodi tzv. „Tehničke konzultacije“ u cilju osiguranja informacija u izradi tehničkih specifikacija za predmete nabave sukladno članku 17. i članku 198. Zakona o javnoj nabavi. Po završetku konzultacija, ovlašteni predstavnici naručitelja i potencijalnih ponuditelja usuglašavaju i potpisuju zapisnik s prijedlogom tehničkih specifikacija. Nadalje navodi da se u praksi često nailazi na predmete u kojima potencijalni ponuditelji, štiteći svoje poslovne interese, bez objektivnih razloga izjavljuju žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave te time namjerno odugovlače s postupkom nabave. Također, česte promjene zakonske regulative i nedonošenje provedbenih propisa u zadanim rokovima znatno utječe na učinkovitost i ekonomičnost u sustavu javne nabave, osobito kod naručitelja s velikim brojem postupaka javne nabave kao što je Klinički bolnički centar.

10. Sustav unutarnjih kontrola

- 10.1. Sustav unutarnjih kontrola u zdravstvenim ustanovama definiran je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola, Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 96/13), koji se primjenjivao do 11. svibnja 2016. i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), koji se primjenjuje od 12. svibnja 2016. Prema Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola, svrha sustava unutarnjih kontrola je poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađivanje poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanim lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem sredstava te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarivanje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama, koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Utvrđene nepravilnosti u poslovanju Kliničkog bolničkog centra su, između ostaloga, posljedica poslovnih aktivnosti u prošlom razdoblju te nezadovoljavajućih unutarnjih kontrola. Poslovni procesi nisu u cijelosti definirani aktima, odlukama i uputama. Tako nije donesen unutarnji akt o kolanju dokumentacije te evidentiranju poslovnih događaja, popisu imovine i obveza, stavljanju građevina, postrojenja i opreme u uporabu, planiranju, vrstama i načinu raspodjele vlastitih prihoda. Također nisu donesene sveobuhvatne procedure o naplati potraživanja. Unutarnjim aktima reguliran je samo početak i završetak rada u redovnom radnom vremenu, a nije regulirano radno vrijeme za smjenski rad, dežurstva, pripravnost, rad po pozivu i drugo te način evidentiranja radnog vremena. Rješenja o rasporedu zaposlenika na pojedina radna mjesta nisu usklađena s Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta te pojedini zaposlenici imaju rješenje za radno mjesto koje nije predviđeno važećim Pravilnikom ili obavljaju poslove za koje nemaju rješenje. Također nije utvrđen potreban broj zaposlenika za pojedino radno mjesto i nisu definirane nadležnosti i odgovornosti. Mapa poslovnih procesa nije sastavljena i nisu utvrđeni rizici i upravljanje rizicima. Program rada i razvoja nije donesen. Strateški i operativni ciljevi, u smislu da se uz financijske planove, sastavlja plan zapošljavanja, plan investicijskih ulaganja te plan tekućeg i investicijskog održavanja, nisu definirani.

Zbog nedostatnog broja unutarnjih revizora, unutarnjom revizijom obuhvaćen je samo manji dio poslovnih procesa (u 2016. obavljena revizija pranja i najma rublja i evidencija radnog vremena), a u pojedinim slučajevima nije postupano po prijedlozima unutarnje revizije.

U veljači 2014., na temelju odluke ministra zdravstva o načinu uspostavljanja unutarnje revizije za zdravstvene ustanove u sanaciji i one kojima je osnivač Republika Hrvatske, u Kliničkom bolničkom centru ustrojena je zajednička služba za unutarnju reviziju za Klinički bolnički centar, Klinički bolnički centar Sestre Milosrdnice, Klinički bolnički centar Dubrava, Kliničku bolnicu Merkur, Kliniku za dječje bolesti dr. Fran Mihaljević i Opću bolnicu Zabok potpisale su sporazum o obavljanju poslova unutarnje revizije u zajedničkoj službi za unutarnju reviziju. Navedene zdravstvene ustanove potpisale su sporazum, kojim je, između ostalog, utvrđeno da je sporazum zaključen do okončanja sanacije navedenih bolnica, odnosno u roku dvije godine od stupanja na snagu odluke o završetku sanacije. U zajedničkoj službi za unutarnju reviziju nije zaposlen broj revizora predviđen sporazumom te je obavljan manji broj revizija (dvije godišnje) samo za Klinički bolnički centar.

S obzirom da je Odluka o obustavi postupka sanacije Kliničkog bolničkog centra donesena u travnju 2016., da u zajedničkoj službi nije zaposlen dostatan broj revizora, Klinički bolnički centar je uputio ministru zdravstva više dopisa ističući da je u zajedničkoj službi za unutarnju reviziju nedostatan broj revizora za obavljanje revizija u zdravstvenim ustanovama utvrđenim navedenim Sporazumom te obvezu uspostave revizije u skladu s odredbom članka 10. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, koji je na snazi od svibnja 2016. Navedenom odredbom propisano je da su klinički bolnički centri i kliničke bolnice obvezne uspostaviti unutarnju reviziju ustrojavanjem jedinice za unutarnju reviziju ili osnivanjem zajedničke službe za unutarnju reviziju.

S obzirom da je Klinički bolnički centar u 2016. ostvario rashode u iznosu 1.984.444.007,00 kn te da zapošljava 5 450 zaposlenika, dopisom u svibnju 2017. upućenom ministru zdravstva zatraženo je raskidanje sporazuma te donošenje odluke o uspostavi vlastite samostalne jedinice za unutarnju reviziju i dodatno zapošljavane tri ekonomista za potrebe vlastite samostalne jedinice. Do vremena obavljanja revizije (studenj 2017.) ministar se nije očitovao na navedene zahtjeve.

Državni ured za reviziju predlaže, u skladu s profesionalnim standardima i zahtjevima Kliničkog bolničkog centra, izraditi potrebne interne akte, upute i procedure, te uspostaviti podjelu ključnih zadaća i definirati nadležnosti i odgovornosti.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je broj unutarnjih revizora nedostatan s obzirom na rizike koji proizlaze iz značaja, veličine i složenosti područja ispitivanja, ukupne vrijednosti imovine i ukupno ostvarenih prihoda i rashoda te predlaže i nadalje pouzimat i mjere u cilju ustrojavanja vlastite samostalne jedinice za unutarnju reviziju.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Kliničkog bolničkog centra za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - revizijom obavljenom za 2011. utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje u poslovnim knjigama vrijednosti elektroenergetskog sustava i obveza u vezi s navedenim sustavom, dostavu podataka o nekretninama u Registar državne imovine te nabavu pojedinih lijekova nisu otklonjene (točka 1. Nalaza)
 - financijski plan je sastavljen prema izvorima financiranja, dok prema drugim proračunskim klasifikacijama nije sastavljen; Programa rada i razvoja nije donesen (točka 2. Nalaza)
 - u okviru potraživanja, pogrešno je evidentirano smanjenje deviznih kreditnih obveza u iznosu 3.917.619,00 kn, a na računu odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja pogrešno su evidentirani prihodi od donacija u iznosu 10.363.398,00 kn i obveze za komunalni doprinos u iznosu 18.670.199,00 kn, koje su pogrešno evidentirane i na računu rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda; Ukupna potraživanja u vezi s specijalizacijom liječnika nisu utvrđena ni evidentirana u poslovnim knjigama; Vrijednost građevinskih objekata, opreme i namještaja ne prenosi se pravodobno, odnosno nakon stavljanja u uporabu s računa imovine u pripremi na odgovarajući račun imovine u uporabi te se pravodobno ne obračunava ispravak vrijednosti; Na računu oprema za održavanje i zaštitu u pripremi evidentiran je dio ulaganja u elektroenergetski sustav u iznosu 21.497.440,00 kn koji je okončan, međutim ukupni iznos ulaganja nije utvrđen te nije evidentiran u poslovnim knjigama; Također, nisu utvrđene obveze prema Toplinarstvu za navedena ulaganja; Plaćanja i evidentiranje u poslovnim knjigama dijela ulaganja i dobiti u vezi s ulaganjima Toplinarstva u elektroenergetski sustava u iznosu 51.909.291,00 kn obavljena su na temelju mjesečnih računa za toplinsku energiju i dokumentacije ovjerene od odgovorne osobe, iz koje nije vidljivo na temelju čega je utvrđen iznos povrata ulaganja i dobit; Financijski izvještaji nisu objavljeni na internetskim stranicama Kliničkog bolničkog centra; Također, potencijalne obveze po sudskim sporovima nisu evidentirane u izvanbilančnim zapisima i nisu obrazložene u Bilješkama uz financijske izvještaje; Popis imovine koncem 2016. nije cjelovit te nije usklađeno stanje evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (točka 3. Nalaza)

- potraživanja od HZZO-a koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka nisu usklađena; Klinički bolnički centar nije poduzimao pravodobno poduzima raspoložive mjere naplata potraživanja te je neizvjesna naplata potraživanja od pravnih osoba (osiguravatelja iz Bosne i Hercegovine i Kliničkog bolničkog centra Mostar) u iznosu 16.627.815,00 kn te od fizičkih osoba za participacije, bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 19.407.927,00 kn; Nadalje, za potraživanja od zakupoprimca Hotela za toplinsku energiju za razdoblje od 2012. do 2016. u iznosu 3.761.673,00 kn, nisu poduzimane mjere naplate do listopada 2017. (kada su utužena) te je za dio potraživanja nastupila zastara. Potraživanja od izvoditelja radova za ugovorene kaznene odredbe u iznosu 532.944,00 kn nisu prijavljena u postupku predstečajne nagodbe te je onemogućena naplata; U ožujku 2016., Klinički bolnički centar je temeljem pravomoćne sudske presude, kao prvotuženi, zbog propusta u liječenju, isplatio naknadu štete fizičkim osobama u ukupnom iznosu utvrđenom presudom od 833.324,00 kn, a nije poduzimao mjere u cilju utvrđivanja obveza drugotužene iako je, presudom utvrđeno da je obveza isplate navedenog iznosa solidarna; Također, u poslovnim knjigama Kliničkog bolničkog centra nisu evidentirana potraživanja po navedenoj osnovi (točka 6. Nalaza)
- okvirnim ugovorom, zaključenim u 2006. s društvima HEP i Toplinarstvo i ugovorom o opskrbi zaključenim u 2007. ugovorena su ulaganja Toplinarstva u Projekt Kliničkog bolničkog centra u ukupnom iznosu do 53.530.000,00 kn; Naime, Toplinarstvo se obvezalo ugovarati i plaćati radove i usluge u vezi s realizacijom Projekta u iznosu do 53.530.000,00 kn. Nadalje, Toplinarstvo se obvezalo izvršiti ulaganja u iznosu 53.530.000,00 kn u kojem je obuhvaćen i porez na dodanu vrijednost, međutim Toplinarstvo je u sustavu poreza na dodanu vrijednost, a povrat ulaganja se, prema ugovoru o opskrbi, obračunava u cijeni energije te se na iznos povrata ulaganja obračunava porez na dodanu vrijednost, odnosno Klinički bolnički centar obavezan je vratiti Toplinarstvu 66.912.500,00 kn, a ne 53.530.000,00 kn kako je ugovoreno; Okvirnim ugovorom, kojim su definirana ulaganja Toplinarstva nije utvrđena zarada, odnosno dobit Toplinarstva, koja je definirana ugovorom o opskrbi električnom i toplinskom energijom i transformaciji u potrebne oblike energije, ciljanom internom stopom rentabilnosti projekta u visini 10,5 % na ukupna ulaganja. Iznos dobiti nije utvrđen, nego su u prilogu ugovora o opskrbi utvrđeni elementi i formula za izračun dobiti; Primjenom navedenih elementa i formule, dobit iznosi 44.830.640,52 kn (56.038.301,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), kroz ugovoreno razdoblje od 15 godina; Način obračuna dobiti, u slučaju da se povrat ulaganja ne obavlja linearno, kroz razdoblje od 15 godina (od 2006. do 2021.) također nije utvrđen; Zapisnik o preuzimanju sustava nije sastavljen te nije moguće utvrditi od kojeg dana je trebalo obračunavati povrat ulaganja i dobit; Također, zapisnički nije utvrđen iznos ulaganja, odnosno iznos obveza Kliničkog bolničkog centra prema Toplinarstvu; Prema izvještaju Toplinarstva, izvršeni su radovi i usluge u vezi s Projektom, odnosno ulaganja Toplinarstva u iznosu 55.786.601,00 kn; Povrat ulaganja i obračun dobiti se ne obavlja ugovorenim dinamikom, a do konca 2016., vraćena su ulaganja u iznosu 22.100.573,00 kn i dobit Toplinarstva u iznosu 23.846.975,00 kn s porezom na dodanu vrijednost; S obzirom da se ulaganja u elektroenergetski sustav nisu obavljala ugovorenim dinamikom, da se dobit ne obračunava linearno u razdoblju od 2006. do 2021 (15 godina) kako je ugovoreno, dobit ne iznosi 56.038.301,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (iznos koji proizlazi iz elemenata i formula utvrđenih u prilogu ugovora);

Prema obračunu Toplinarstva, na temelju kojeg se ispostavljaju računi i obavlja plaćanje, Klinički bolnički centar trebao bi vratiti Toplinarstvu 185.078.715,00 kn, odnosno 129.292.114,00 kn ili 231,8 % više od sredstava koje je Toplinarstvo uložilo u elektroenergetski sustav (55.786.601,00 kn). Od navedenog iznosa na dobit Toplinarstva se odnosi 115.345.461,00 kn, a na povrat ulaganja odnosi se 66.912.500,00 kn;

Podaci o nekretninama nisu dostavljeni u Registar državne imovine (točka 7. Nalaza)

- iako su tijekom 2013. i 2014. utrošena značajna sredstva za sanaciju, odnosno podmirenje obveza, koncem 2016. ukupni manjak prihoda je ponovo značajan i iznosi 870.194.622,00 kn ili 48,7 % ukupnih prihoda; Ukupne obveze iznose 1.386.456.781,00 kn, a potraživanja 388.709.676,00 kn; U okviru potraživanja iskazana su i potraživanja od HZZO-a za obračunane usluge iznad limita u iznosu 218.960.038,00 kn, koja HZZO ne priznaje; Nakon umanjenja za nepriznata potraživanja, ukupne obveze na koncu 2016. su veće od ukupnih potraživanja za 1.216.707.143,00 kn, odnosno 716,7 %, iz čega je razvidno da Klinički bolnički centar iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza; Iako je Klinički bolnički centar poduzimao određene mjere u cilju povećanja prihoda i smanjenja troškova, poduzete aktivnosti nisu bile dovoljne za smanjenje obveza (točka 8. Nalaza)
- nabava lijekova i medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 143.517.142,00 kn obavljena je bez propisanih postupaka javne nabave jer nisu zaključeni ili nisu pravodobno zaključeni sporazumi za zajedničku javnu nabavu koju je trebao provesti Klinički bolnički centar i ostale zdravstvene ustanove koje su, Odlukom o zajedničkoj nabavi, odnosno Odlukom o nastavku zajedničke nabave iz 2015., bile obvezne provesti postupke za zajedničku nabavu; Također, za nabavu roba i usluga u vrijednosti 18.105.392,00 kn, koja obuhvaća nabavu usluga najma i pranja rublja u vrijednosti 9.477.470,00 kn, medicinskog potrošnog materijala u vrijednosti 7.520.737,00 kn, usluge najma, održavanja i korisničke potpore radiološkog sustava PACS u vrijednosti 849.750,00 kn i usluge održavanja laboratorijskog informacijskog sustava u vrijednosti 257.435,00 kn, nisu provedeni propisani postupci javne nabave. (točka 9. Nalaza)

4. Klinički bolnički centar obavlja bolničku zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti abdominalne kirurgije, alergologije i kliničke imunologije, dermatologije i venerologije, dječje adolescentne psihijatrije, dječje kirurgije, endokrinologije i dijabetologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, gastroenterologije, ginekologije, i opstetricije, hematologije, internističke onkologije, kardiologije, kardiotorokalne kirurgije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke radiologije, laboratorijske imunologije, maksilofacijalne kirurgije, nefrologije, neurokirurgije, neurologije, nuklearne medicine, oftalmologije i optometrije, onkologije i radioterapije, opće interne medicine, opće kirurgije, ortopedije i traumatologije, otorinolaringologije, patologije, pedijatrije, plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije, psihijatrije, pulmologije, reumatologije, urologije, vaskularne kirurgije, djelatnost dentalne medicine, hitne medicine u objedinjenom hitnom bolničkom prijemu, anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, transfuzijske medicine, djelatnost medicinsko-biokemijskog laboratorija, djelatnost uzimanja, presađivanja i razmjene organa, djelatnost uzimanja, pohranjivanja i presađivanja tkiva, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu bolesnika, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu iz djelatnosti abdominalne kirurgije, alergologije i kliničke imunologije, dermatologije i venerologije, dječje i adolescentne psihijatrije, dječje kirurgije, endokrinologije i dijabetologije, fizikalne medicine i rehabilitacije, gastroenterologije, ginekologije i opstetricije, hematologije, internističke onkologije, kardiologije, kardiotorakalne kirurgije, kliničke farmakologije s toksikologijom, kliničke radiologije, laboratorijske imunologije, maksilofacijalne kirurgije, nefrologije, neurokirurgije, neurologije, nuklearne medicine, oftalmologije i optometrije, onkologije i radio terapije, opće interne medicine, opće kirurgije, ortopedije i traumatologije, otorinolaringologije, patologije, pedijatrije, plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije, psihijatrije, pulmologije, reumatologije, urologije, vaskularne kirurgije, djelatnost dentalne medicine, znanstveni i nastavni rad te bolničke ljekarne. Koncem prosinca 2015., u Kliničkom bolničkom centru je bilo zaposleno 5 143 zaposlenika, a koncem 2016. bilo je 5 450 zaposlenika, od kojih je 4 425 zdravstveno osoblje, a 1 025 administrativno-tehničko osoblje. Od 22. siječnja 2015. do 28. siječnja 2016., Klinički bolnički centar je zastupao sanacijski upravitelj prof. dr. sc. Hrvoje Vrčić, a od 28. siječnja 2016. vršitelj dužnosti sanacijskog upravitelja je prof. dr. sc. Ante Čorušić, koji je od 3. svibnja 2016. vršitelj dužnosti ravnatelja, a od 13. lipnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije je ravnatelj. Ukupno ostvareni prihodi i primici za 2016. iznose 1.787.057.899,00 kn, a ukupni rashodi i izdaci 1.984.444.007,00 kn te manjak prihoda iznosi 197.386.108,00 kn. S obzirom da je preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosio 672.808.514,00 kn, u naredno razdoblje je prenesen manjak prihoda u iznosu 870.194.622,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu 1.475.186.065,00 kn 82,5 % u ukupnim приходima su prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza. Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 757.919.140,00 kn, lijekove u iznosu 679.633.462,00 kn i medicinski potrošni materijal u iznosu 284.526.881,00 kn. Ukupna potraživanja koncem 2016. iskazana u iznosu 388.709.676,00 kn veća su za 109.136.920,00 kn ili 39,0 % od iskazanih početkom godine. Vrijednosno najznačajnija odnose se na potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 294.264.900,00 kn, potraživanja od fizičkih osoba za participacije te bolničke, ambulantne i laboratorijske usluge u iznosu 23.774.417,00 kn i potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 17.245.254,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a za usluge koje se financiraju iz obveznog zdravstvenog osiguranja iskazana su u iznosu 294.264.900,00 kn, a prema zapisnicima o usklađenju i konačnom obračunu limita te usluga koje se financiraju izvan limita iz siječnja 2017., koji je sastavio HZZO, potraživanja Kliničkog bolničkog centra iznose 58.939.001,00 kn, što je za 235.325.899,00 kn manje od iskazanih podataka u poslovnim knjigama. Više iskazana potraživanja u iznosu 235.325.899,00 kn odnose se na usluge, odnosno račune ispostavljene u iznosima većim od utvrđenim limitom i ugovorom za usluge koje se ne financiraju u okviru limita, te je HZZO navedene račune ne priznaje i vraćeni su. Od ukupno iskazanih potraživanja u iznosu 388.709.676,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu 229.890.403,00 kn. Obveze koncem 2016. iskazane u iznosu 1.416.813.806,00 kn veće su za 110.605.689,00 kn ili 8,5 % od iskazanih početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 877.181.671,00 kn, obveze za kredite u iznosu 495.916.684,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 30.357.025,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 13.358.426,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine povećane su obveze za rashode poslovanja za 195.632.280,00 kn ili 28,7 %. Koncem 2016., dospjele su obveze u iznosu 643.966.431,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajnije odnose na obveze za lijekove te potrošni medicinski materijal u iznosu 636.901.422,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na neizvršene naloge iz prošlih revizija te planiranje, računovodstveno poslovanje, potraživanja, imovinu, obveze i javnu nabavu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.